Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
	M. Kuipers	26 november 2020

Onderwerp
VTH-uitvoeringsprogramma's 2021

Geachte raadsleden,

De uitvoeringsprogramma's voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in 2021 zijn door ons vastgesteld. Het betreft het VTH-uitvoeringsprogramma Twente en het lokale VTH-programma. De programma's vormen de basis voor het uitvoeren van de VTH-taken voor de fysieke leefomgeving. Het vaststellen van de programma's is een wettelijke verplichting.

VTH-uitvoeringsprogramma Twente 2021
Het VTH-uitvoeringsprogramma Twente legt voor onze gemeente de milieutaken en de werkvoorraad vast, die door de Omgevingsdienst Twente (ODT) in 2021 in opdracht van onze gemeente worden uitgevoerd. Het programma is gebaseerd op het uniforme VTH-beleid Twente, maar wijkt af op twee onderdelen hiervan af:

- *Verminderd toezicht: Geen regulier milieutoezicht bij bedrijven in de lichtste milieuklasse*

Het milieutoezicht wordt conform de vastgestelde risicoanalyse uitgevoerd, met uitzondering van de lichtste milieuklasse. Dit zijn de klasse I, type A bedrijven. Evenals een groot aantal andere Twentse gemeenten dat doet, wordt vanwege het geringe milieubelang op dit onderdeel afgeweken van de risicoanalyse. Wel wordt opgetreden naar aanleiding van klachten en verzoeken om handhaving.

- *Versterkt toezicht: Jaarlijks toezicht bij vuurwerkverkooppunten*

Op basis van de risicoanalyse worden de vuurwerkopslagen en –verkooppunten periodiek gecontroleerd. De lage toezichtfrequentie uit de risicoanalyse sluit naar ons oordeel niet aan bij de risico's omtrent opslag en verkoop van vuurwerk. In afwijking van de risicoanalyse wordt er jaarlijks toezicht gehouden bij de verkooppunten van vuurwerk.

Beide onderdelen hebben betrekking op de risicoanalyse. Deze dateert uit 2008 en wordt volgend jaar geactualiseerd.

Lokaal VTH-uitvoeringsprogramma 2021
Het lokale VTH-uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de domeinen bouwen en ruimtelijke ordening, brandveiligheid en APV/bijzondere wetten. Uit het programma blijkt dat de kerntaken vergunningverlening, toezicht en handhaving naar behoren kunnen worden uitgevoerd. De Wabo-taken worden uitgevoerd conform ons VTH beleid 2020. Hierin zijn twee prioriteiten gesteld:

- *Verminderd toezicht: alleen een eindcontrole bij categorie-1 bouwwerken*

In 2021 wordt, conform VTH-beleid, het aantal controle bezoeken voor bouwwerken in categorie-1 afgeschaald van drie controles naar één controle; de eindcontrole. Binnen categorie-1 vallen bouwwerken met een vastgestelde bouwsom tot €100.000; zoals een dakkapel, een erfafscheiding en een aan/uitbouw. De omvang van deze taak voor bouwtoezicht bedraagt 1260 uur, waarvan 840 uur niet wordt uitgevoerd.

- *Verminderd toezicht: bij meldingen particuliere sloop met asbest wordt de helft gecontroleerd*

In 2021 wordt, conform VTH-beleid, de helft van het aantal meldingen particuliere sloop met asbest gecontroleerd. De omvang van deze taak voor bouwtoezicht bedraagt 37,5 uur, waarvan 18,75 uur niet wordt uitgevoerd.

In 2020 was sprake van een toename in het aantal aanvragen om omgevingsvergunning. Wij verwachten dat deze drukte in 2021 aanhoudt. Dit leidt tot een toename in werkzaamheden voor vergunningverleners, bouwinspecteurs en juristen.

Naar verwachting treden de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen per 1 januari 2022 in werking. Het stelsel waarbinnen VTH-taken worden uitgevoerd verandert hierdoor ingrijpend. Dit vraagt om een goede voorbereiding, die arbeidsintensief is. In de programma's is hier rekening mee gehouden.

Corona

Evenals dit jaar is het mogelijk dat de VTH-uitvoering in 2021 wordt belemmerd door maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus. Over eventuele gevolgen onderhouden wij nauwe contacten met onze ketenpartners. Als uitvoering conform programma's niet mogelijk is, maken wij afspraken over gewijzigde uitvoering. Uitgangspunt is flexibiliteit in taakuitvoering, waarbij risicovolle aspecten prioriteit krijgen.

De VTH-programma's 2021 worden in iBabs geplaatst.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen

Gemeente Almelo

VTH-programma 2021

Lokaal uitvoeringsprogramma
vergunningverlening, toezicht en handhaving
van de fysieke leefomgeving

INT - 74003
DCS - 2070918

Samenvatting

In 2021 eindigen de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus vooralsnog niet. De getroffen maatregelen hebben effect op de VTH-uitvoering; vooral op het houden van toezicht. Desondanks zetten wij ons gericht in voor een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving. Het maximale resultaat bereiken wij doormiddel van twee factoren, namelijk samen met de stad en door sterke en tijdige coördinatie en sturing.

Ook dit jaar treden wij als overheid naar buiten met het doel om informatie naar binnen te halen. Hiermee zijn wij in staat problemen te herkennen en integraal aan te pakken. Dit jaar start een pilot met de boa's en de wijkregisseurs. De meer intensieve samenwerking en informatie uitwisseling tussen deze actoren moet meer gecoördineerde informatiestromen bewerkstelligen, waardoor problematiek en ergernissen in de stad sneller worden herkent en worden aangepakt. Problemen worden geanalyseerd en alle interne- en externe partners die een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing worden benaderd en nemen deel aan de integrale aanpak.

Dit jaar zijn coördinatie en sturing nog belangrijker dan andere jaren. Dit komt doordat de inzet flexibel moet zijn, zodat deze aangepast wordt op ontwikkelingen. Kwartaalrapportages dienen tijdig opgesteld en aangeleverd te zijn, zodat actief wordt bijgestuurd. Daarnaast zijn periodieke voortgangs- en evaluatie overleggen, vanwege de verplichting tot thuiswerken, noodzakelijk voor coördinatie en sturing.

Afgelopen jaar is het VTH-beleid niet aangepast. Dit komt doordat de inwerkingtreding van zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging zijn uitgesteld tot januari 2022. Hierdoor is logischerwijs gekozen om het actualiseren van het beleid door te schuiven naar 2021. Naast het actualiseren van ons huidige VTH-beleid wordt nieuw beleid vastgesteld ten aanzien van APV en Bijzondere wetten. Hiermee beschikt Almelo per 2022 over een actueel en integraal beleidsdocument voor de uitvoering van de VTH-taken.

In 2019 is vanwege intensieve preventieve controle van besluiten op omgevingsvergunningen geconstateerd dat de kwaliteit voor verbetering vatbaar is. In 2020 zijn afspraken gemaakt ter borging van de juridische kwaliteit in besluiten. De vergunningverleners weten de juristen eerder te betrekken. Daarnaast is een nieuw periodiek overleg georganiseerd; het technisch overleg. Bovendien is de formatie voor juristen versterkt. Het optimaliseren en borgen van de juridische kwaliteitszorg wordt gezien als een groeiproces. Dit jaar wordt de inzet voortgezet. Gemeente Almelo is in gesprek met een partij die onderzoek uitvoert naar de kwaliteit van het VTH-proces, inclusief de kwaliteiten op het niveau van het individu. Dit gaat dan gepaard met opleidingen/cursussen voor bouwplantoetsers, bouwinspecteurs en juristen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 VTH-programma als basis voor uitvoering 4
1.2 Ontwikkelingen in VTH 4
1.3 leeswijzer 6
2. Doelen en prioriteiten 7
2.1 Beleidsdoelen 7
2.2 Omgang met risico's en prioriteitsstelling 9
3. Vergunningverlening 10
3.1 Bouwen en ruimtelijke ordening 10
3.1.1 Ontwikkelingen 10
3.1.2 Prognose 10
3.2 APV en bijzondere wetten 12
3.2.1 Ontwikkelingen 12
3.2.2 Prognose 12
4. Toezicht en handhaving 14
4.1 Bouwen en ruimtelijke ordening 14
4.1.1 Ontwikkelingen 14
4.1.2 Prognose 14
4.2 Brandveiligheid 15
4.3 Toezicht APV en bijzondere wetten 17
4.3.1 Ontwikkelingen 17
4.3.2 Prognose 17
5. Specialismen 19
5.1 Juridische advisering 19
5.1.1 Ontwikkelingen 19
5.1.2 Prognose 19
5.2 Constructieve veiligheid 20
6. Programma projecten en speciale opdrachten 21
6.1 Projectenoverzicht 21
6.1.1 Omgevingswet 21
6.1.2 Wet kwaliteitsborging 21
Bijlage 22
Bijlage 1 – uitwerking beleidsdoelen 22

1. Inleiding

1.1 VTH-programma als basis voor uitvoering

Een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving is een groot goed, maar niet vanzelfsprekend. Het vraagt de nodige inspanningen van inwoners en bedrijven om de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en waar mogelijk te versterken. Samen met de stad wordt actief gezocht naar het beste resultaat. De overheid, en vooral de gemeente, heeft een belangrijke taak in het bewaken en het bevorderen ervan. Eén van de instrumenten die hier actief voor wordt ingezet is vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving 2021. Het opstellen en vaststellen van een jaarlijks uitvoeringsprogramma is een wettelijke plicht op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het daarbij behorende Besluit omgevingsrecht. Het programma wordt jaarlijks vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en wordt daarna ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

In het uitvoeringsprogramma staat waar wij onze capaciteit en middelen (geld) aan besteden om onze doelen uit ons VTH-beleid te bereiken. Het programma vormt hiermee een belangrijk sturingsinstrument voor college en raad. Naast het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks met het jaarverslag VTH verantwoording afgelegd of de doelstellingen uit het programma zijn behaald.

Het uitvoeringsprogramma is integraal van opzet en heeft betrekking op vergunningverlening, toezicht én handhaving. Het programma richt zich op de Wabo-domeinen bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid en op het domein APV en bijzondere wetten. In tegenstelling tot het Wabo-domein geldt er voor APV en bijzondere wetten geen wettelijke verplichting om VTH-taken te programmeren. Wel is er de behoefte om inzichtelijk te maken waar de capaciteit aan besteed wordt. Het uitvoeringsprogramma voorziet in de gewenste en noodzakelijke prioritering. Binnen het uitvoeringsprogramma wordt gezocht naar meer samenhang en sturing tussen verschillende beleidsvelden. Daarnaast worden initiatieven genoemd om interactie met de stad te bevorderen.

Sinds 1 januari 2019 is de Omgevingsdienst Twente (ODT) operationeel. De ODT voert een groot deel van het VTH milieutakenpakket uit. Voor het takenpakket van de omgevingsdienst is een apart programma opgesteld. Zo is duidelijk welke taken de ODT in 2021 voor onze gemeente uitvoert. Beide programma's worden door het college vastgesteld en ter kennisneming aan de raad gestuurd.

1.2 Ontwikkelingen in VTH

Voor 2021 worden de volgende ontwikkelingen voorzien:

- *De komst van de Omgevingswet*

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Dit uitstel moet extra tijd en ruimte bieden voor een goede invoering van de wet. Deze keuze is gemaakt na het zorgvuldig bekijken van de voortgang van de wet- en regelgeving, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de implementatie van de Omgevingswet. De komst van de Omgevingswet betekent dat er een stelwijziging wordt doorgevoerd die veel verandert. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De wet raakt ook toezicht en handhaving. Wij bereiden ons voor op de komst van de Omgevingswet door actief deel te nemen aan het implementatieprogramma binnen onze gemeente. Deze voorbereiding is zeer arbeidsintensief.

- *Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)*

Op 14 mei 2019 nam de Eerste Kamer het wetsvoorstel Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) aan. Het wetsvoorstel gaat in eerste instantie uit van de privatisering van het bouwtoezicht, waarbij taken gefaseerd worden overgedragen van de gemeente naar de markt. Naar verwachting treedt deze wet in 2022 in werking. Dat betekent dat in 2021 het huidige wettelijke stelsel gehandhaafd blijft.

Om ons voor te bereiden op de Wkb, zijn wij voornemens een pilot te starten waarbij een aantal bouwwerken uit de CC1-categorie wordt afgehandeld op basis van de Wkb. Kort gezegd betekent dit dat de bouwtechnische beoordeling wordt uitgevoerd door een private kwaliteitsborger, in plaats van de gemeente. Hoewel onze inzet blijk geeft van onze wil om deel te nemen aan een pilot, leert de ervaring dat het vinden van en uitvoeren daarvan complex is. Het ministerie heeft gemeente gevraagd om actief te werken aan pilots rondom de Wkb. Er wordt regionaal samengewerkt aan de voorbereiding op de Wkb.

- *Beleidsontwikkeling VTH*

In 2019 is lokaal (modulair) VTH-beleid ontwikkeld voor de thuistaken bouw, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Dit jaar wordt dit beleid geactualiseerd in verband met de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en verder uitgebreid met APV/Bijzondere Wetten. Op deze wijze hebben we een integraal beleidsdocument voor de VTH-taken.

- *Corona-maatregelen en Coronawet*

In 2020 werd de wereld opgeschrikt door het Coronavirus. Om grip te krijgen op het virus zijn de afgelopen maanden landelijk, regionaal en lokaal maatregelen getroffen om verspreiding van het virus waar mogelijk te voorkomen. Dit raakt(e) de VTH-inzet. Vooral het milieutoezicht (uitgevoerd door de Omgevingsdienst Twente), het toezicht op brandveiligheid en het toezicht in de openbare ruimte. Ook dit jaar zijn er naar verwachting nog geruime tijd maatregelen van kracht. In het uitvoeringsprogramma wordt hier zoveel mogelijk rekening mee gehouden, maar flexibele inzet en tijdige sturing en coördinatie zijn essentieel voor een maximale uitvoering.

Sinds maart 2020 zijn de maatregelen voor de bestrijding van het coronavirus opgenomen in de noodverordening. Noodverordeningen zijn voor (crisis)situaties voor beperkte tijd. De coronacrisis duurt langer. Daarom heeft het kabinet de noodverordeningen vervangen door de tijdelijke coronawet (Tijdelijke wet maatregelen COVID-19) en regelingen. Deze wet is in werking getreden op 1 december 2020. Indien nodig kan de coronawet steeds 3 maanden worden verlengd. Ook is het mogelijk dat de wet tussentijds wordt ingetrokken, zodra deze niet meer nodig is. Deze wet biedt burgemeesters meer bevoegdheden en werkt met ministeriële regelingen die verplichting tot afstand houden en het dragen van mondkapjes mogelijk maken.

- *BENG*

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, geldt dat de vergunningaanvragen vanaf 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Die eisen vloeien voort uit het Energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD). In januari zullen onze vergunningverleners en toezichthouders een 1-daagseopleiding volgens, wat hen in staat stelt te toetsen aan de nieuwe voorwaarden.

- *Brandveiligheid gevels*

Op 30 maart 2020 kwam de adviescommissie Toepassing en Gelijkwaardigheid Bouwvoorschriften (AGTB) met een rapport naar aanleiding van de brand in Grenfel Tower in Londen van 14 juni 2017. Bij brief van 10 april 2020 is door de minister de noodzaak aangegeven om, ondanks de coronacrisis, de meest risicovolle gebouwen in de gemeente te inventariseren en er vervolgens op toe te zien dat eigenaren van deze gebouwen onderzoek uitvoeren naar de brandveiligheid van de gevels en indien noodzakelijk maatregelen nemen om de veiligheid te waarborgen. In 2020 heeft Almelo de inventarisatie afgerond en de eigenaren van de betrokken complexen op de hoogte gesteld. Dit jaar wordt waar nodig naderonderzoek naar de gevels gedaan. Hierbij hoort eventueel ook het nemen van tijdelijke maatregelen om de veiligheid van het complex te garanderen. Indien nodig, wordt gehandhaafd.

- *Energie transitie*

Het klimaat verandert. De gemiddelde temperatuur over de afgelopen eeuw is gestegen, de hoeveelheid en intensiteit van neerslag zijn toegenomen en zeer warme dagen komen vaker voor. Het realiseren van de klimaatdoelen van Parijs (2015) is nodig om verdere opwarming van de aarde en de gevolgen daarvan zo veel mogelijk te voorkomen. Om aan de afspraken van Parijs te voldoen moet Nederland overstappen van fossiele brandstoffen op duurzame energiebronnen zoals zon en wind. Het Klimaatakkoord legt de maatregelen en afspraken voor deze energietransitie vast. Het doel van het Klimaatakkoord is een vermindering van broeikasgassen met 49% in 2030 en met 95-100% in 2050. De maatregelen in het Klimaatakkoord kunnen, door het verdwijnen van de fossiele bronnen, winst opleveren voor gezondheid, veiligheid en natuur. Om bij het realiseren van de energietransitie de kansen voor gezondheid, veiligheid en natuur te benutten en negatieve effecten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken, is een verdere systematische beoordeling hiervan nodig.

- *Regionale risicoanalyse*

De huidige risicoanalysetool is verouderd en voldoet niet aan de eisen van de (nieuwe) Omgevingswet. Alle gemeenten in Overijssel en de Provincie Overijssel willen daarom de risicoanalysetool vernieuwen. Met de risicoanalysetool vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de fysieke leefomgeving kunnen op basis van zelf gekozen beleidsprioriteiten risicogestuurd mensen en middelen worden ingezet. De risicoanalyse wordt geactualiseerd voor milieutaken die zijn opgedragen aan ODT en thuistaken (waaronder bouwen en

ruimtelijke ordening). De risicoanalyse moet uniform zijn voor taken die worden uitgevoerd door ODT. Ditzelfde geldt voor de regio IJsselland en de ODIJ. Er is daarom besloten om te komen tot een provincie brede risicoanalyse. Deze wordt dan gebruikt door 26 gemeenten, 2 omgevingsdiensten (ODT + ODIJ) en 2 veiligheidsregio's. De verwachting is dat de nieuwe risicoanalyse kan worden gebruikt bij het uitvoeringsprogramma 2022.

- *Uitrusting en bewapening BOA's*

In 2021 starten tien Nederlandse gemeenten een proef waarbij boa's in de openbare ruimte de beschikking krijgen over de korte wapenstok. Deze pilot wordt uitgevoerd voor de duur van één jaar. De opgedane ervaringen en de evaluatie van de pilot dienen als input voor nieuwe regelgeving over bewapening en uitrusting van de boa's. Het ministerie van Justitie en Veiligheid werkt aan een wetsvoorstel zodat er duidelijke regels over de uitrusting en bewapening van BOA's zijn. In Almelo volgen wij de ontwikkelingen en worden de wensen met betrekking tot uitrusting en bewapening onderzocht.

- *Alcoholwet*

Naar verwachting treedt de nieuwe Alcoholwet in werking per 1 juli 2021. Bij inwerkingtreding wordt de huidige naam van de Drank- en Horecawet vervangen door Alcoholwet. Deze wet en de aangepaste regels zijn het gevolg van het Nationaal Preventieakkoord dat in 2018 is gesloten. De belangrijkste wijzigingen zijn dat alcoholverkoop op afstand wordt geregeld, het stunten met prijzen aan banden wordt gelegd, het Besluit eisen inrichtingen voor een groot deel komt te vervallen en wederverstrekking van alcohol (een meerderjarige die alcohol koopt voor een minderjarige) strafbaar wordt. Dit jaar wordt de mogelijke impact onderzocht.

- *Leges*

De komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging brengen veranderingen in de bevoegdheden en werkzaamheden van de gemeente en dit werkt door in de leges. Dit jaar wordt onderzocht wat die impact is. Dit wordt geanalyseerd en doorberekend, waardoor Almelo ook in 2022 beschikt over een kostendekkende legesverordening.

1.3 leeswijzer

Dit uitvoeringsprogramma is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 legt het uitvoeringsprogramma verbinding met doelen uit ons VTH beleid 2020 en gaat in op het stellen van prioriteiten. De hoofdstukken 3 tot en met 6 bevatten de programma's voor achtereenvolgens vergunningverlening, toezicht en handhaving, specialismen en projecten.

2. Doelen en prioriteiten

Onze VTH-inzet is gericht op het waarborgen van de kwaliteit, de leefbaarheid en de veiligheid van de leefomgeving en deze waar mogelijk te verbeteren. Onze opgave is om risico's van niet-naleving van regels tot een minimum te beperken, gegeven de beperkt beschikbare middelen. Evenals het adequaat inzetten van ons VTH-instrumentarium. Dit bevordert consistent gemeentelijk optreden.

2.1 Beleidsdoelen

Ons uitvoerings- en handhavingsbeleid bevat concrete doelen. Deze doelen zijn tweeledig. Als eerste richten we ons op onze basis: Het ontwikkel- en organisatieplan *'voor Stad en Resultaat'* uit 2018. Kern van dit plan is dat we minder werken vanuit 'regie bij de gemeente' en meer overlaten aan de stad. Meer contact met de stad, luisteren en de juiste rol kiezen. Dit sluit aan bij onze kernwaarden: we zijn nabij, aanspreekbaar, geïnteresseerd, denken mee met initiatieven en werken op basis van vertrouwen. Als tweede richten we ons op inhoudelijke doelen die verband houden met het vakgebied VTH:

- Het waarborgen van constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid en het toezien op naleving van de brandveiligheidsvoorschriften;
- Het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving;
- Het waarborgen van gezondheid en omgevingsveiligheid.

Onze beleidsdoelen geven aan wat we willen. De uitwerking vindt plaats in het jaarlijks VTH-programma. Een goede leidraad hiervoor is onze verordening kwaliteit VTH. Deze verordening geeft aan dat er doelen worden gesteld voor de onderwerpen dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën. Navolgend is per onderwerp aangegeven welke prioriteiten er in 2021 worden gesteld. Dit verbinden we aan concrete activiteiten.

Dienstverlening

Ons gemeentelijke Ondernemersloket is operationeel. Met dit loket bieden we ondernemers actief informatie over wet- en regelgeving, economische zaken en werkgeversdienstverlening, zodat ondernemers goed geholpen worden met vragen over bedrijfsvestiging en vergunningen. Er is mogelijkheid voor vooroverleg.

De komst van de Omgevingswet vraagt om een andere wijze van dienstverlening. We gaan verder met de ontwikkeling van serviceformules: de snelserviceformule, ontwerpformule, ontwikkelformule en toezichtformule. De intaketafel en de omgevingstafel zijn instrumenten om met onze interne en externe adviseurs en ketenpartners snel en integraal te reageren op klantvragen en vergunningaanvragen. Deze instrumenten werken we in 2021 verder uit. Dit geldt ook voor participatie: een belangrijke pijler van de Omgevingswet. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties worden actief betrokken bij de voorbereiding van een besluit. Eind 2021 is onze dienstverlening voorbereid op de Omgevingswet.

Naast de Omgevingswet heeft ook de komst van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) impact op onze dienstverlening. De gemeente is onder deze wet niet meer betrokken bij de bouwtechnische toets. Echter, in het normale maatschappelijke verkeer is de gemeente wel het aanspreekpunt voor inwoner en bedrijf. Landelijke verwachting is dat de gemeente, hoewel dit geen verplichting is uit de Wkb, een informerende rol houdt bij de bouwtechnische toetsing en het nieuwe beoordelingsstelsel. Het aanpassen van onze dienstverlening maakt onderdeel uit van het implementatieprogramma van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Het toezicht in de openbare ruimte richten we op de problemen en risico's in de stad. Onze wijkregisseurs weten wat er speelt in de stad en zorgen samen met onze boa's voor gerichte interventie. Enerzijds vraagt dit om flexibiliteit: op het gebied van openbare orde en veiligheid is nou eenmaal niet alles te voorzien. Anderzijds vraagt dit om gerichte prioritering, zodat niet enkel wordt gereageerd op incidenten. Dit jaar starten wij een pilot waarin de samenwerking tussen wijkregisseurs en boa's centraal staat. Hierbij wordt maandelijks een gerichte interventie uitgevoerd. De beperkte boa-capaciteit vraagt om keuzes waar wel en niet op wordt ingezet. Voor dit jaar hebben de wijkregisseurs en boa's gezamenlijk met team veiligheid en team regelgeving en handhaving een aantal belangrijke onderwerpen benoemd. We werken we aan het beter verbinden van de signalen uit de wijk

Uitvoeringskwaliteit

De uitvoeringskwaliteit houdt direct verband met het werken conform de toets- en toezichtprotocollen in ons VTH-beleid. Opgave voor 2021 is om het gebruik en de registratie hiervan te verbeteren. Op dit moment kan voor een aantal gerichte beleidsdoelen niet worden vastgesteld of deze worden behaald. In bredere zin is monitoring een verbeterpunt. Vanwege wisseling van systemen wordt in 2021 verder gewerkt aan het verbeteren van de monitoring ten behoeve van sturing en rapportage.

In 2021 wordt de *nieuwe risicoanalyse VTH* inhoudelijk gevuld en gebruik genomen. Beoogd wordt om de risicoanalyse te gebruiken voor de taken die zijn opgedragen aan de ODT en voor de thuistaken, waaronder bouwen en ruimtelijke ordening. Het werken met de nieuwe risicoanalyse zorgt ervoor dat risico's zo goed mogelijk worden ingeschat en dat beperkte capaciteit zo effectief mogelijk wordt ingezet.

Belangrijk onderdeel van dit uitvoeringsprogramma is de *omgang met de werkvoorraad*. In de volgende hoofdstukken is de omvang van de werkvoorraad voor de afzonderlijke VTH-onderdelen ingeschat. Verwacht wordt dat voldoende capaciteit beschikbaar is voor taakuitvoering. Door gerichte opleidingen en cursussen wordt gewerkt aan het op peil houden van de kwaliteit van medewerkers. Voor 2021 is dit van belang vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wkb. Daarnaast stellen de kwaliteitscriteria eisen aan de inhoudelijke deskundigheid van medewerkers in de verschillende taakvelden.

De *komst van de Wkb* heeft onder meer gevolgen voor ons takenpakket, medewerkers, werkprocessen en informatiesystemen en onze financieringsstructuur (waaronder de bouwgerelateerde leges). Deze onderwerpen werken we in 2021 uit. Ook bereiden we ons voor op deelname aan een proefproject van de Wkb. Dit levert ons in een vroeg stadium al ervaring op met het werken onder de Wkb. Onder het nieuwe stelsel heeft de private kwaliteitsborger een belangrijke taak in het waarborgen van de constructieve en bouwkundige brandveiligheid. De gemeente ziet toe op dit proces en beschikt over de bevoegdheden voor handhaving. Dit samenspel blijkt uit de deelname aan een proefproject en versterkt voorbereiding op deze nieuwe wet.

- *Het waarborgen van constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid en het toezien op naleving van de brandveiligheidsvoorschriften*

Op basis van een landelijke onderzoeksverplichting is in 2020 binnen onze gemeente een inventarisatie uitgevoerd naar brandveiligheid van gevels. Het instellen van nader onderzoek leidt mogelijk tot vervolgstappen.

Brandweer Twente besteedt bij advisering over brandveiligheid aandacht aan actuele onderwerpen, waaronder branduitbreiding via de gevel, de gevolgen van energietransitie (zoals elektrische auto's in parkeergarages, aanleg zonneparken) en koude rookverspreiding in relatie tot vluchtveiligheid in bouwwerken.

- *Het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving*

De normen voor Bijna Energie Neutrale Woningen (BENG) worden toegepast bij bouwplantoetsing en het bouwtoezicht. Het kennisniveau en de werkwijze van medewerkers wordt hierop aangepast. Er wordt voorzien in opleiding en afspraken over uitvoering.

Het bouwtoezicht wordt naast het vergunningsgerichte toezicht ingezet voor woningtoezicht, gebiedstoezicht en kamergewijze verhuur.

In 2021 wordt de APV geactualiseerd, wordt gewerkt aan nieuw terrassenbeleid en de vaststelling van het horecaconvenant.

- *Het waarborgen van gezondheid en omgevingsveiligheid*

Onder de Wkb blijft de gemeente verantwoordelijk voor de omgevingsveiligheid. In 2021 beoordelen we of de landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid als gemeentelijk beleid wordt vastgesteld. Het vaststellen van deze richtlijn kan gevolgen hebben voor onze VTH-uitvoering.

Financiën

We zorgen in 2021 voor een legesverordening die is afgestemd op de Omgevingswet en de Wkb.

2.2 Omgang met risico's en prioriteitsstelling

Het VTH-beleid geeft aan dat we in een veilige, leefbare en gezonde omgeving willen wonen, werken en leven. De rode draad in ons VTH-beleid is dat de inschatting van de risico's voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die wij stellen bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag.

Omdat we de beperkte capaciteit die we hebben niet op alles kunnen inzetten geven we prioriteit aan de thema's en gevallen waarin de risico's van niet-naleving (kans maal schade) het grootst zijn. Dit betekent dat niet alles getoetst en/of gecontroleerd wordt. Incidenten kunnen zich voordoen, mogelijk juist op de terreinen en onderdelen die minder prioriteit hebben gekregen op basis van ons VTH-beleid.

De gemeente heeft tot op zekere hoogte de vrijheid om zelf te bepalen hoe zij haar VTH-taken uitvoert. Het aantal gemeentelijke taken op het gebied van VTH is zeer omvangrijk en divers. Het is niet mogelijk om al deze taken, met de daarvoor beschikbare middelen, volledig uit te voeren. In het VTH beleid zijn prioriteiten gesteld voor onze VTH-uitvoering. Dit is gebeurd met het toetsprotocol voor het beoordelen van bouwaanvragen en meldingen en de risicoanalyse en prioriteitenberekening voor het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening. Deze onderdelen vormen de basis voor het plannen van taken en activiteiten in dit programma.

3. Vergunningverlening

Het taakveld vergunningverlening werkt gericht aan bescherming van de leefomgeving door het toetsen van vergunningaanvragen en meldingen en het waar nodig stellen van voorschriften. Er wordt gewerkt aan beleidsdoelstellingen door belangrijke onderdelen, zoals brandveiligheid en constructieve veiligheid, consequent te toetsen aan regelgeving. De intensiteit van toetsen is afgestemd op risico's en gestelde prioriteiten.

3.1 Bouwen en ruimtelijke ordening

3.1.1 Ontwikkelingen

Binnen vergunningverlening Wabo worden dit jaar de werkwijzen verder in overeenstemming met de gedachte van de Omgevingswet gebracht. Het 'ja, mits' principe is hier het uitgangspunt. Ook waar iets niet mogelijk is binnen de gestelde regels en plannen, wordt actief met de initiatiefnemer gezocht naar mogelijkheden om het wel mogelijk te maken. Daarnaast worden de serviceformules verder uitgewerkt, namelijk de snelserviceformule, ontwikkelformule, ontwerpformule en de toezichtformule. Het uitwerken en implementeren van deze serviceformules draagt bij aan de effectiviteit, efficiëntie, transparantie en algemene kwaliteit van dienstverlening binnen de verschillende producten.

Meer integraliteit in dienstverlening leidt ook tot een meer intensievere wijze van samenwerken en adviseren. Om de kwaliteit en snelheid van de integrale dienstverlening te vergroten, worden afspraken gemaakt met interne en externe partners. Denk hierbij aan advisering vanuit verkeer, ruimtelijke ordening, beheer en de Omgevingsdienst.

Eind 2019 is de Almelose toetsmatrix vastgesteld. Deze matrix geeft gedetailleerd de mate van diepgang van toetsing op verschillende onderdelen van het Bouwbesluit weer. Dit jaar wordt actief toegezien op het gebruik van deze matrix ter borging van de kwaliteit van bouwwerken. Dit sluit aan bij het beleidsdoel tot het waarborgen van constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid.

In 2019 heeft Almelo een aantal maanden intensief de besluiten op aanvragen om omgevingsvergunningen (juridisch) getoetst. Uit deze toetsing is gebleken dat de kwaliteit voor verbetering vatbaar is. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen om die juridische kwaliteit te verbeteren, waaronder het versterken van de formatie voor juristen en gemaakte afspraken om de juridische kwaliteitszorg te borgen. De vergunningverleners weten de juristen eerder te betrekken. Daarnaast is een nieuw periodiek overleg georganiseerd; het technisch overleg. Dit jaar wordt dit voortgezet en verder ingekleed. Bovendien zijn er gesprekken met een partij die een onderzoek doet naar de kwaliteit van het VTH-proces, inclusief de kwaliteiten op het niveau van het individu. Dit gaat dan gepaard met opleidingen/cursussen voor bouwplantoetsers, bouwinspecteurs en juristen.

In Almelo staat integriteit hoog in het vaandel. Daarom wordt bij aanvragen omgevingsvergunning het Bibob-beleid gevolgd. Een Bibob-onderzoek bestaat uit een integriteitsbeoordeling. Zo wordt misbruik van vergunningen voor criminele doeleinden voorkomen. Bijzondere aandacht is er voor de implementatie van het nieuwe beleid in de organisatie, waarvan vergroting van de bewustwording van de wenselijkheid om dit beleid toe te passen en kundigheid van medewerkers onderdeel uitmaken. Daarom zal vanuit team veiligheid begin 2021 een opleidings- en begeleidingstraject worden gestart voor alle betrokken medewerkers die aan de slag gaan met het Bibob-onderzoek. De Bibob-coördinator vervult een ondersteunende rol en de juristen van team veiligheid als juridische vraagbaak.

3.1.2 Prognose

Vergunningverlening is primair een vraag-gestuurd programma. Dit betekent dat de werkvoorraad en de inzet sterk afhankelijk zijn van aanvragen van initiatiefnemers. Aanvragen omgevingsvergunning worden behandeld conform de vergunningenstrategie als vastgelegd in het VTH-beleid 2020.

Onderstaande tabel bevat de geprogrammeerde werkvoorraad voor dit jaar. Trends en ontwikkelingen zijn besproken met de bouwplantoetsers. De werkvoorraad voor dit jaar is omvangrijker dan de werkvoorraad als geprogrammeerd voor 2020. In 2020 zijn aanzienlijk meer aanvragen ingediend dan destijds voorzien. De verwachting is dat de drukte dit jaar aanhoudt. Dit komt mede doordat er ontwikkelingen op het XL-businesspark worden voorzien, er gesprekken zijn over een aantal grote projecten en de verkoop van kavels in Noord Oost voorspoedig verloopt.

Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening			
Categorie	**Norm-uren**	**Aanvragen (aantal)**	**Inzet (uren)**
Aanvraag bouwen cat. 3 [Wonen, Bedrijven, Publiek] *Bouwkosten > €1.000.000*	68	13	884
Aanvraag bouwen cat. 2 [Wonen, Bedrijven, Publiek] *Bouwkosten €100.000 t/m €1.000.000*	28	120	3360
Aanvraag bouwen cat. 1 [Wonen, Bedrijven, Publiek] *Bouwkosten < €100.000*	15	210	3150
Aanvraag afwijken bestemmingsplan (enkelvoudig)	10	20	200
Aanvraag monumenten	8	8	64
Totaal		**371**	**7658**

Tabel 3.1

Naast de bovenstaande aanvragen worden ook andersoortige toestemmingen behandeld:

Overige toestemmingen bouwen en ruimtelijke ordening			
	Norm-uren	**Aanvragen (aantal)**	**Inzet (uren)**
Aanvraag brandveilig gebruik	2	3	6
Aanvraag uitvoeren van een werk	11	4	44
Aanvraag kappen/vellen	5	35	175
Melding brandveilig gebruiken	5	5	25
Melding slopen zonder asbest (bouwkundig)	1	17	17
Particuliere sloop met asbest	0,5	75	37,5
Ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen	2	2	4
Totaal		**141**	**308,5**

Tabel 3.2

In de afgelopen jaren zijn klantvragen en vooroverleggen niet meegenomen in de prognose. In gesprekken met de bouwplantoetsers is naar voren gekomen dat hier veel tijd in gaat zitten. Vooroverleggen zijn praktisch voor de gemeente; plannen worden besproken terwijl er nog geen termijnen lopen. Voor een adequate afspiegeling van de werkzaamheden zijn deze voor dit jaar wel meegenomen in de prognose; zie tabel 3.3. De aantallen zijn afgeleid van het aantal klantvragen en vooroverleggen dat is behandeld in 2020.

Naar verwachting gaan de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging in per 1 januari 2022. Dit betekent dat in dit jaar ingezet wordt om de Almelose vergunningverlening en dienstverlening hierop voor te bereiden. Meerdere bouwplantoetsers nemen deel aan deelprojecten met betrekking tot de nieuwe wetten, bijvoorbeeld de serviceformules voor de dienstverlening en een pilot voor een aanvraag onder de Wet kwaliteitsborging.

Voorbereidende en overige werkzaamheden			
	Norm-uren	**Aanvragen (aantal)**	**Inzet (uren)**
Vooroverleg	5	85	425
Klantvragen	2	350	700
Omgevingswet	1176	1	1176
Wet kwaliteitsborging	120	1	120
Totaal		**437**	**2421**

Tabel 3.3

- **Formatie in relatie tot werkvoorraad**

Formatie in relatie tot werkvoorraad – vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening	Fte
Beschikbare formatie	4,83
Werkvoorraad 2021	7,21

Tabel 3.4

Als we de prognose afzetten tegen de beschikbare formatie blijkt dat de werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd met de bestaande formatie. Er is een tekort van 2,38 fte. Als de prognose juist blijkt te zijn, gaan de kosten voor dit knelpunt ten koste van de meeropbrengsten van de bouwleges binnen kostenplaats 183114.

3.2 APV en bijzondere wetten

Als gesproken wordt over de APV en bijzondere wetten, dan is op voorhand niet duidelijk wat daar exact onder wordt verstaan. In deze paragraaf is een overzicht gemaakt van de producten en diensten die tot de reguliere werkzaamheden behoren. Het zijn de vergunningen en ontheffingen die het meest aangevraagd en verleend worden en/of het meest van invloed zijn op de openbare orde (en ruimte) en veiligheid.

3.2.1 Ontwikkelingen

Vergunningverlening is primair een vraag-gestuurd programma. Dit betekent dat de werkvoorraad en de inzet sterk afhankelijk zijn van aanvragen van initiatiefnemers. Vanwege de corona-maatregelen is het moeilijk te voorspellen welke aanvragen en meldingen dit jaar worden ingediend. Dit is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het coronavirus. In de volgende paragraaf is een poging gedaan een prognose weer te geven van de werkzaamheden dit jaar.

Naast vraaggestuurde werkzaamheden wordt beoogd een aantal verbeterslagen te maken binnen APV en bijzondere wetten. Enkele voorbeelden hiervan zijn het actualiseren van de APV, het opstellen van terrassenbeleid en verder uitwerken van het horecaconvenant. Daarnaast wordt beleid voor APV en bijzondere wetten opgesteld en toegevoegd aan het bestaande document VTH-beleid 2020, welke eveneens wordt geactualiseerd. Op deze wijze vormt dit een steeds meer integraal beleidsdocument.

3.2.2 Prognose

In tabel 3.4 is de prognose voor dit jaar weergegeven. De aantallen zijn bepaald in overleg met de betrokken medewerkers in combinatie met de ervaring van de afgelopen jaren. In verband met het coronavirus en de getroffen maatregelen kunnen aantallen gedurende het jaar beïnvloed worden.

Producten	Norm-uren	Aantallen	Totaal uren
APV			
Artikel 2:3 (kennisgeving openbare betoging)	4	3	12
Artikel 2:6 (ontheffing flyeren)	2	13	26
Artikel 2:9 (ontheffing straatartiest)	2	10	20
Artikel 2:10 (ontheffing voorwerp openbare plaats)	2	80	160
Artikel 2:25 (vergunning evenement)	5	91	455
Artikel 2:25 (melding evenement)	2	30	60
Artikel 2:26a (vergunning betaald voetbal)	3	6	18
Artikel 2:28 (vergunning horeca-exploitatie)	6	20	120
Artikel 2:28 (Wijziging exploitatievergunning	3	30	90
Artikel 3:4 (vergunning seksinrichting)	8	1	8
Artikel 4:3 (Kennisgeving incidentele festiviteiten)	2	12	24
Artikel 5:13 (inzameling geld of goed)	2	10	20
Artikel 5:18 (vergunning standplaats)	2	30	60
Drank- en Horecawet			
Artikel 3 (vergunning horeca- of slijtersbedrijf)	6	20	120
Artikel 3 (Wijziging horeca of slijterij)	3	30	90
Artikel 35 (ontheffing zwak-alcoholische drank)	2	30	60
Wet op de Kansspelen			
Artikel 3 (vergunning kansspel)	2	10	20
Artikel 30b (vergunning kansspelautomaten)	2	24	48
Wet milieubeheer			
Artikel 10.63 lid 2 (stookontheffing)	3	10	30
Brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen			
Artikel 2.1 (melding brandveiliggebruik, veelal tenten)	3	8	24
Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer			
Artikel 56 (aanstellen verkeersregelaars en onderhoud SVNL)	1,5	200	300
Artikel 58 (aanstellen verkeersbrigadiers)	1	10	10
Wet Bibob			
Bibob uitvragen	5	56	280
Totaal			**2005**

Tabel 3.5

Naast bovenstaande werkzaamheden worden gaat inzet uit naar de onderstaande onderwerpen.

Overige taken en projecten			
	Norm-uren	Aantal	Inzet (uren)
Omgevingswet	460	1	460
Klantvragen	1	300	300
Powerbrowser	2	20	40
Beleidsadvisering	2	20	40
Reserve capaciteit (10% capaciteit)	370	1	370
Totaal			**1210**

Tabel 3.6

- Formatie in relatie tot werkvoorraad

Formatie in relatie tot werkvoorraad – vergunningverlening APV / Bijzondere wetten	Fte
Beschikbare formatie	2,59
Werkvoorraad 2021	2,23

Tabel 3.7

4. Toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving is een belangrijk instrument in het waarborgen van een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving. Door actief toezicht te houden en, waar nodig, slagvaardig handhavend op te treden, wordt wet- en regelgeving binnen de gemeente beter nageleefd. Actieve inzet kent een sterke preventieve werking. Inwoners, ondernemers en bedrijven zullen minder snel geneigd zijn om te handelen zonder toestemming of in strijd met wet- en regelgeving. Bovendien resulteert het actief houden van toezicht en handhavend optreden in het voorkomen van gevaarlijke situaties, onwenselijke ontwikkelingen en vroegtijdige signalering van problemen.

4.1 Bouwen en ruimtelijke ordening

4.1.1 Ontwikkelingen

Dit jaar staan de voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet en de Wkb centraal voor de bouwinspecteurs. Deze wetten leiden tot een verschuiving in werkzaamheden en een veranderende rol. De werkprocessen worden geanalyseerd in combinatie met de benodigde veranderingen in houding en gedrag. Bij het wegvallen van toezicht op het Bouwbesluit in de realisatiefase in gevolgklasse-1 komt meer ruimte vrij voor inzet op bijvoorbeeld gebiedstoezicht en woningtoezicht. De concrete invulling van toezichtstaken per 2022 wordt dit jaar verder vormgegeven. In 2020 is een eerste analyse uitgevoerd over de impact van de Wkb. Deze analyse beperkt zich tot de impact op de formatie en de leges. Dit jaar wordt een verdiepingsslag gemaakt van de impact op werkprocessen en uitvoering.

4.1.2 Prognose

Het toezicht op bouwen en ruimtelijke ordening heeft betrekking op vergunninggericht toezicht (inclusief meldingen), klachtafhandeling, handhaving brandveiligheid en controles vanwege handhavingsverzoeken. In het VTH-beleid is de prioritering van het toezicht opgenomen. Op basis van dit VTH beleid beperkt het toezicht op categorie-1 aanvragen zich tot één controle: de eindcontrole. Tevens wordt bij particuliere sloop met asbest in de helft van de gevallen een controle uitgevoerd. Dit verklaart dat in onderstaande tabel de berekende werkvoorraad groter is dan de inzet. Opgemerkt wordt dat als er naar het oordeel van de toezichthouder aanleiding bestaat om intensiever te controleren, hier ook uitvoering aan wordt gegeven.

Voor het bepalen van de omvang van de werkvoorraad is gebruik gemaakt van de PDC. Voor producten waar geen PDC-norm voor beschikbaar is, is een lokale urennorm gehanteerd.

Vergunninggericht toezicht & Handhaving				
Categorie	**PDC-uren**	**Aantal vergunningen / meldingen**	**Werkvoorraad** (uren)	**Inzet** (uren)
Categorie 3 [Wonen, Bedrijven, Publiek] *Bouwkosten > €1.000.000*	69	13	897	897
Categorie 2 [Wonen, Bedrijven, Publiek] *Bouwkosten €100.000 t/m €1.000.000*	23	120	2760	2760
Categorie 1 [Wonen, Bedrijven, Publiek] *Bouwkosten < €100.000*	6	210	1260	420
Sloop zonder asbest (bouwkundig)	6	17	102	102
Particuliere sloop met asbest	0,5	75	37,5	18,75
Toezicht afwijken bestemmingsplan	5	20	100	100
Totaal			**5156,5**	**4297,75**

Tabel 4.1

Naast vergunninggericht toezicht wordt uitvoering gegeven aan overige taken, zie tabel 4.2.

Toezicht en handhaving overig		
Categorie	**werkvoorraad** (uren)	**Inzet** (uren)
Behandelen klachten over bouwen en ro	300	300
Controle vanwege handhandhavingsverzoeken en bezwaar	400	400
Handhaving brandveiligheid	100	100
Controle klantvragen	120	120
Woningtoezicht	100	100
Gebiedstoezicht	100	100
Kamergewijze verhuur	100	100
Gustos	100	100
Omgevingswet	460	460
Wet kwaliteitsborging	120	120
Overig	450	450
Totaal	**2350**	**2350**

Tabel 4.2

De Corona-maatregelen kunnen van invloed zijn op de bovenstaande inzet. In het tabel is af te lezen dat voor woningtoezicht, kamergewijze verhuur en Gustos per thema 100 uur is gereserveerd. Echter, deze werkzaamheden kunnen niet uitgevoerd worden met inachtneming van de huidige maatregelen. Mochten de maatregelen gedurende het jaar versoepelen, dan wordt op deze thema's ingezet. Als dit niet het geval is, dan wordt de focus verschoven; bijvoorbeeld meer inzet gebiedstoezicht.

Vanwege capaciteitsredenen is de inzet op gebiedstoezicht minder dan gewenst. Het toezicht op ruimtelijke ordening is hoofdzakelijk gebaseerd op een piepsysteem. De bouwinspecteurs trekken enkele dagen per jaar uit specifiek voor gebiedstoezicht. Dit jaar richt het gebiedstoezicht zich op detailhandel op industrieterreinen. Daarnaast zal een integrale actie in het buitengebied besproken worden, in samenwerking met de ODT en de politie, in het kader van ondermijnende activiteiten. Overigens zijn de bouwinspecteurs dagelijks bij de uitvoering van andere werkzaamheden alert op illegale activiteiten in de buurt. Bij het wegvallen van werkzaamheden vanwege de komst van de Wet kwaliteitsborging wordt meer inzet op gebiedstoezicht mogelijk. Dit wordt komend jaar verder onderzocht en uitgewerkt.

- Formatie in relatie tot werkvoorraad

Formatie in relatie tot werkvoorraad – toezicht bouwen en ruimtelijke ordening	Fte
Beschikbare formatie	4,0
Werkvoorraad 2021	4,62

Tabel 4.3

Als we de prognose afzetten tegen de beschikbare formatie blijkt dat de werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd met de bestaande formatie. Er is een tekort van 0,62 fte. Dit tekort wordt veroorzaakt door een toename in de aanvragen omgevingsvergunning bouw wat leidt tot meer vergunningsgericht toezicht. Als de prognose juist blijkt te zijn, gaan de kosten voor dit knelpunt ten koste van de meeropbrengsten van de bouwleges binnen kostenplaats 183114. Overigens is het mogelijk dat bepaalde werkzaamheden vanwege de coronamaatregelen niet uitgevoerd kunnen worden, waardoor er geen sprake is van een capaciteitstekort.

4.2 Brandveiligheid

Brandweer Twente is verantwoordelijk voor het toezicht op brandveiligheid. De kerntaken hiervan zijn:

- De periodieke/reguliere gebruikscontroles en de daarop volgende hercontroles;
- Toezicht tijdens de realisatiefase;
- Controles bij evenementen.

De ervaring van het afgelopen jaar leert dat er ieder jaar ontwikkelingen spelen die van invloed zijn op de manier van werken, de afgesproken werkvoorraden, de aantallen controles, maar ook de beschikbare capaciteit van Brandweer Twente. Voor 2021 zijn een aantal van die ontwikkelingen te voorzien:

Coronacrisis
Het coronavirus en de maatregelen die de overheid heeft genomen ter bestrijding hiervan hebben er toe geleid dat Brandweer Twente haar taken in 2020 niet heeft kunnen uitvoeren zoals voorgesteld. Hiervoor is een aangepast uitvoeringsprogramma 2020 opgesteld. Er is op dit moment nog niet te voorspellen welk effect de Coronacrisis in 2021 zal hebben op de taken van Brandweer Twente. De voortgang en mogelijkheden worden continu gemonitord en er zal aanhoudend worden bijgestuurd om maximale effectiviteit te behalen. Mits noodzakelijk, zal er tijdig worden gesproken over een aanpassing van het uitvoeringsprogramma 2021.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging
Brandweer Twente bereidt zich inhoudelijk voor op de gevolgen van de Omgevingswet en de private kwaliteitsborging in de bouw op de organisatie, werkprocessen, competenties van de medewerkers en relatie tot de gemeente Almelo. Een ontwikkeling die veel inspanning, denkkracht en capaciteit vraagt van de sector Brandveiligheid.

Gevelbranden
Naar aanleiding van de brand in de Gredfell Tower is er meer aandacht voor detaillering van gevels bij zowel laag- als hoogbouw. Brandweer Twente besteedt extra aandacht aan branduitbreiding via de gevel en adviseren (indien noodzakelijk) bovenwettelijk op de aanwezige risico's.

Energietransitie
Brandweer Twente ziet veel initiatieven op het gebied van energietransitie waarop advies gevraagd wordt. Te denken aan de aanleg van zonnevelden, stallen van elektrische voertuigen in parkeergarages, het plaatsen van zonnepanelen op daken en het plaatsen van alternatieve energiebronnen bij evenementen.

Rookverspreiding
Uit verschillende landelijke onderzoeken komt naar voren dat koude rookverspreiding een grote invloed heeft op de vluchtveiligheid in bouwwerken. Vooruitlopend op de komende wijzigingen in de regelgeving adviseert Brandweer Twente op het voorkomen van koude rookverspreiding in gebouwen waarbij sprake is van verminderd zelfredzamen.

Toezichtstrategie in de gebruiksfase
De prioritering en de intensiteit van reguliere controles binnen de gemeenten in Twente worden bepaald op basis het 'Risico Afwegingsmodel Toezicht Brandveiligheid'. Bij dit model is gebruikt gemaakt van de publicatie 'Basis voor brandveiligheid' om risico's binnen gebouwen beter te typeren. Risico's in gebouwen worden verdeeld in primair en secundair. Het gebouw als zodanig in samenhang met de omstandigheden van verblijf bepalen de primaire risico's. De risico's vanuit het gebruik (naleefgedrag) en de statistische informatie over brandincidenten bepalen de secundaire risico's. Een optimale afstemming tussen de primaire en secundaire risico's is uiteindelijk de belangrijkste voorwaarde voor een brandveilig gebouw. Ten slotte wordt het toezicht op brandveiligheid telkens geoptimaliseerd op basis van de daadwerkelijke controle resultaten om risico's op een adequate manier te kunnen beïnvloeden.

In tabel 4.4 zijn een aantal verschuivingen waar te nemen ten opzichte van voorgaande jaren. De oorzaak hiervan ligt in keuzes als gemaakt in het aangepaste uitvoeringsprogramma 2020. In het aangepaste programma is ervoor gekozen om onderwijsfunctie en kinderopvang en zorg, dagbesteding en cellengebouwen vanwege de coronamaatregelen door te schuiven naar een 2021, waar overige publiekstoegankelijke bouwwerken vervroegd zijn gecontroleerd. Hierdoor zijn over de thema's respectievelijk een stijging en een daling waar te nemen ten opzichte van de gebruikelijke jaarlijkse prognose.

Thema	Prognose
Logiesfunctie	5
Onderwijsfunctie en kinderopvang	46
Zorg, dagbesteding en cellengebouw	67
Kamerverhuur	23
Overige publiekstoegankelijke bouwwerken	26
Totaal	**167**

Tabel 4.4

Thematisch toezicht
Evenals voorgaande jaren worden de diverse gebruikscategorieën gebundeld en binnen dezelfde periode binnen Twente gecontroleerd. De voorstelplanning van 2021 ziet als het volgt uit:

Gebruiksfunctie	Periode	Reden
Logiesfunctie	Januari en februari	Tijdens het zomerseizoen zijn meer kamers bezet dan gedurende het winterseizoen (m.u.v. feestdagen)
Onderwijsfunctie en kinderopvang	Maart en april	Tijdens schoolvakanties kunnen verbouwingen plaatsvinden
Zorg, dagbesteding en cellengebouw	Mei t/m augustus	Geen seizoensinvloeden.
Kamerverhuur	september t/m december	Start studentenseizoen. Natuurlijk moment voor nieuwe studenten.
Overige publiekstoegankelijke bouwwerken	Gedurende het hele jaar	Extra aandacht rondom brandveilig gebruik rondom festiviteiten (oktoberfest, Halloween, Kerst, Carnaval, etc.)

Tabel 4.5

Toezicht in de realisatiefase
Het ambitieniveau van Brandweer Twente met betrekking tot inspectie-aspecten tijdens de realisatiefase is opgenomen in de algemene werkwijze toezicht. De primaire risico's van een te bouwen bouwwerk wordt tevens bepaald op basis van het 'risico afwegingsmodel toezicht'. Gekoppeld aan deze primaire risico's is het minimale ambitieniveau bepaald. Zie hiervoor het beleid toezicht brandveiligheid.

Toezicht bij evenementen
Brandweer Twente adviseert bij de aanvragen om evenementenvergunning of bij meldingen conform het VTH-beleid. Er wordt geadviseerd, op basis van de risico's bij het evenement, wel of niet toezicht te gaan houden in het kader van brandveiligheid. Bij het advies om wel toezicht te houden wordt pro-actief een controle ingepland, tenzij het bevoegd gezag dit niet wil. In de basis wordt de controle gezamenlijk met een toezichthouder van de gemeente uitgevoerd. De werkwijze wordt daarbij omgedraaid naar een klantgerichte benadering. Veelal gaat het hier om categorie-C evenementen. Daar waar team advies van Brandweer Twente de risico's beperkt acht, zal in basis ook geen toezicht worden gehouden door Brandweer Twente. Gemotiveerd kan het bevoegd gezag alsnog om toezicht verzoeken.

4.3 Toezicht APV en bijzondere wetten

4.3.1 Ontwikkelingen

Afgelopen jaar is de basis gelegd voor een integrale en meer gestructureerde uitvoering van het toezicht door de boa's domein I. De nieuwe aanpak wordt gedurende het jaar geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. Daarnaast wordt dit jaar integraal VTH-beleid opgesteld. Als basis voor dit beleid wordt een probleemanalyse en een risicoanalyse uitgevoerd. Bij de uitvoering hiervan worden de verschillende clusters samengebracht om de omgevingsanalyse zo volledig mogelijk te maken. Samenhang tussen verschillende beleidsterreinen wordt geanalyseerd.

Het coronavirus en de getroffen maatregelen hebben impact op de uitvoering van de werkzaamheden van de boa's. Almelo zet sterk in op het handhaven van de coronawet. De benodigde inzet is afhankelijk van de ontwikkelingen van het virus. Dit werkt direct door in de inzet van de boa's domein I.

4.3.2 Prognose

Een flexibele inzet is inherent aan het werk van de boa's domein I. Hiervan is Almelo zich bewust. Desondanks zoeken wij naar een meer gestructureerde inzet van onze boa-capaciteit in relatie tot de problematiek en risico's in de stad. Dit jaar doet Almelo een eerste poging hiertoe.

Door integraal op te trekken en verschillende clusters te combineren wordt meer samenhang, effectiviteit en efficiëntie in de uitvoering gecreëerd. De wijkregisseurs en boa's beschikken over een schat aan informatie vanuit de wijken vanwege het vele contact met inwoners en ondernemers. Deze informatie wordt gedeeld met team veiligheid en team regelgeving en handhaving, waardoor theorie en praktijk bij elkaar komen.

In samenspraak met verschillende clusters binnen de gemeente Almelo zijn een aantal belangrijke en minder belangrijke onderwerpen benoemd voor dit jaar (tabel 4.6). De onderwerpen zijn niet limitatief opgesomd en

niet gerangschikt. Op de belangrijke onderwerpen wordt actief gehandhaafd. Dat betekent niet dat op minder belangrijke onderwerp niet wordt gehandhaafd, maar dat bij capaciteitsproblemen de belangrijke onderwerpen prioriteit krijgen.

Belangrijk	Minder belangrijk
Meldingen van de politie	APV fietsen en weesfietsen
DHW en integrale controles	Evenementen risicoklasse A
Overlast jeugd	Blauwe zone / bewonersgebieden
Wet Damocles, Opiumwet	Fiscale controle motorvoertuigen
Horecacontroles (vergunde horeca en niet-vergunde horeca)	Betoging of demonstratie (meer voor politie)
Integrale "ondermijningsgerelateerde" controles	Hondenbeleid/ loslopend / hondenpoep

Tabel 4.6

Almelo beschikt in 2021 over 9 fte aan boa's domein I op basis van vaste formatie. Daarnaast wordt 2 fte ingehuurd tot 1 maart 2021. Voor wat betreft de inzet voor dit jaar is het volgende bepaald:

- 60% corona maatregelen;

  In 2021 houden de corona-maatregelen naar verwachting geruime tijd aan. Van de beschikbare capaciteit gaat circa 60% uit naar de controle op de coronawet.

- Pilot flexibele stadsdeelgerichte inzet

  In samenspraak met de wijkregisseurs is afgesproken om in beginsel zes maanden een pilot te draaien, waarin de boa's een keer per maand, per stadsdeel, een door de betreffende wijkregisseur bepaald onderwerp of probleem, oppakken. De bevindingen en resultaten worden maandelijks geëvalueerd. Bovendien wordt bekeken welke onderwerpen en/of problemen zich lenen voor een integrale aanpak. Hierbij wordt gedacht aan actoren vanuit de gehele ambtelijke organisatie en externe partners.

- Restant capaciteit Ad hoc ingezet

  In de afgelopen jaren is de behoefte aan flexibele toezicht- en handhavingscapaciteit sterk gegroeid. Dit betekent dat er meer controles worden uitgevoerd die gericht zijn op concrete signalen (hot issues). Daarbij worden niet alleen lokale overlasttrends gevolgd, maar wordt ook ingesprongen op fenomenen en wordt gehandhaafd daar waar het nodig is. De boa's blijven zichtbaar in de wijken en zijn breed inzetbaar voor (integraal) toezicht en handhaving.

Binnen de bovengenoemde inzet vindt veel overlap plaats qua onderwerpen. Bijvoorbeeld: het toezicht houden en handhaven op jeugdoverlast heeft overlap met het toezien op het behouden van 1,5 meter afstand. Er zijn tal van deze combinaties mogelijk. Daarnaast kan de inzet op handhaven van de coronawet, vanwege ontwikkelingen rondom het virus, toenemen of juist afnemen. Dit benadrukt het belang van flexibele inzet en goede coördinatie.

5. Specialismen

Naast de generieke werkzaamheden vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn er specialistische werkzaamheden: de juridische advisering en de constructieve veiligheid. Vanwege het specifieke karakter worden deze werkzaamheden in dit hoofdstuk toegelicht.

5.1 Juridische advisering

5.1.1 Ontwikkelingen

Binnen het juridisch team wordt gewerkt aan prettig contact met de overheid. Deels ziet dit op de informatie voorziening vanuit de gemeente, namelijk het actief informeren over wat de inwoner en ondernemer kunnen verwachten en wat de voortgang is. Daarnaast worden zaken waar mogelijk op informele wijze afgehandeld door achterliggende beweegredenen bespreekbaar te maken. Tijdige contactlegging is hierin een belangrijke factor.

Naast prettig contact met de overheid wordt gewerkt aan een integrale aanpak. Dit betekent dat de samenwerking wordt gezocht met andere disciplines (wijkregisseurs, ondernemersloket, etc.) en daarbij bewustwording creëren. Hierbij wordt ook de vindbaarheid in organisatie vergroot. Vroegtijdig vindbaar zijn draagt bij aan het tijdig kunnen adviseren op juridisch vlak, alvorens escalatie plaats vindt. Hierdoor kunnen zaken effectiever en efficienter worden opgepakt

5.1.2 Prognose

Het juridische takenpakket is divers en omvangrijk. Onderstaande tabellen geven aan hoeveel procedures er worden verwacht op de verschillende onderdelen. Als we spreken over procedures dan wordt daar bij vergunningverlening mee bedoeld: zienswijzen, bezwaar, beroep, hoger beroep en voorlopige voorzieningen. Bij toezicht gaat het dan om procedures naar aanleiding van handhavingsverzoeken (handhavingswaarschuwing, vooraankondiging en lasten), het bezwaar, beroep, hoger beroep en voorlopige voorzieningen tegen de lasten, maar ook om de behandeling van klachten.

De norm-uren zijn opgesteld door de juristen en zijn bepaald met een schatting op basis van ervaringen opgedaan door de jaren heen. De aantal te verwachten producten zijn bepaald op basis van de aantallen van de afgelopen jaren in combinatie met de verwachting van de juristen.

Het juridisch team werkt reactief. Dit betekent dat de werkvoorraad afhankelijk is van ingediende bezwaren, klachten en verzoeken vanuit inwoner en bedrijven en constateringen door toezichthouders. Aangezien er een stijging is in het aantal verleende vergunningen, kan er ook een stijging in bezwaren verwacht worden. Daarnaast kan het zijn dat inwoners meer thuis zijn vanwege de corona-maatregelen en daardoor meer klachten en handhavingsverzoeken worden ingediend. Of dit werkelijk het geval is, wordt gerapporteerd in het jaarverslag.

Juridische werzkaamheden vergunningverlening			
	Norm-uren	Prognose (aantal)	Inzet (uren)
Juridische check brieven	2,5	300	750
zienswijze	2	1	2
Bezwaar	40	25	1000
Beroep	30	7	210
Hoger beroep	20	3	60
Voorlopige voorzieningen	40	2	80
Totaal		**338**	**2102**

Tabel 5.1

Juridische werkzaamheden handhaving			
	Norm-uren	Prognose (aantal)	Inzet (uren)
Handhavingsverzoeken	40	35	1400
Eigen handhaving / gebiedstoezicht	40	25	1000
Vooraankondiging	30	20	600
Zienswijze	2	3	6
Bezwaar	30	10	300
Beroep	25	3	75
Hoger beroep	20	1	20
Voorlopige voorzieningen	40	2	80
Last onder dwangsom	15	9	135
Last onder bestuursdwang	40	1	40
Totaal		**109**	**3656**

Tabel 5.2

Juridische werkzaamheden APV / Bijzondere wetten			
	Norm-uren	Prognose (aantal)	Inzet (uren)
Bezwaar (APV)	40	4	160
Beroep (APV)	30	1	30
Bezwaar (Bw)	40	6	240
Beroep (Bw)	30	1	30
Totaal		**12**	**460**

Tabel 5.3

Juridische werkzaamheden overig			
	Norm-uren	Prognose (aantal)	Inzet (uren)
Raadsvragen	6	7	42
Wob-verzoeken	25	6	150
Advisering	600	1	600
Omgevingswet	580	1	580
Wet kwaliteitsborging	80	1	80
Achterstallige werkvoorraad	1440	1	1440
Reserve capaciteit (10% capaciteit)	1008	1	1008
Totaal		**18**	**3900**

Tabel 5.4

De juristen hebben een omvangrijke werkvoorraad uit het verleden. Deze achterstanden zijn nog niet volledig ingelopen. Dit drukt op de capaciteit van de juristen. Daarnaast worden de juristen op steeds meer vakgebieden ingezet, waardoor er nog onvoorziene werkzaamheden bij kunnen komen.

- **Formatie in relatie tot werkvoorraad**

Formatie in relatie tot werkvoorraad – juridische werkzaamheden	Fte
Beschikbare formatie	7
Werkvoorraad 2021	7

5.2 Constructieve veiligheid

Deze werkzaamheden hebben betrekking op de deskundigheidsgebieden bouwfysica, bouwakoestiek, brandveiligheid en constructieve veiligheid.

Specialistische werkzaamheden – accent bouwen en ruimtelijke ordening	
Categorie	Werkvoorraad (uren)
Bouwfysica / bouwakoestiek (vergunningverlening)	Zie hoofdstuk 3
Brandveiligheid (vergunningverlening)	Zie hoofdstuk 3
Constructieve veiligheid (vergunningverlening)	1800
Totaal	**1800**

Tabel 5.5

De uitvoering van de specialistische werkzaamheden op het gebied van bouwfysica en brandveiligheid worden intern uitgevoerd binnen het vakgebied bouwen en ruimtelijke ordening. De inhoudelijke beoordeling van vergunningaanvragen wordt bij complexe bouwwerken en ingeval van de activiteit brandveilig gebruiken uitgevoerd door de Brandweer Twente.

Formatie in relatie tot werkvoorraad

Formatie in relatie tot werkvoorraad – Constructieve veiligheid	Fte
Beschikbare formatie	1,14
Werkvoorraad 2021	1,25

De verwachte werkvoorraad kan niet met de beschikbare formatie worden uitgevoerd. De begroting voorziet in mogelijkheden voor inhuur binnen kostenplaats 183114. Almelo beschikt over een extra constructeur die ingezet kan worden op oproepbasis.

6. Programma projecten en speciale opdrachten

Bij vergunningverlening, toezicht en handhaving worden diverse projecten uitgevoerd en wordt beleid ontwikkeld. Waar mogelijk en logisch worden projecten gecombineerd die voor zowel vergunningverlening, als toezicht en handhaving van belang zijn.

6.1 Projectenoverzicht

6.1.1 Omgevingswet

Naar verwachting wordt in 2022 de Omgevingswet ingevoerd. Ten behoeve van de implementatie van deze wet is een programma opgestart. In het project Omgevingswet wordt een verkenning uitgevoerd naar de inzet van toepasbare regels en vindt een oriëntatie plaats op serviceformules en dienstverleningsprincipes van de Omgevingswet. Uitgangspunt is dat capaciteit hoofdzakelijk wordt bekostigd uit het project Omgevingswet. Voor 2021 zijn de volgende uren gereserveerd voor de onderstaande clusters:

- Vergunningverlening: 1176 uur;
- Toezicht: 460 uur;
- Juridisch: 580 uur.

De bovenstaande uren zijn gereserveerd voor de projecten omgevingsplan, DSO, dienstverlening en opleiding/training.

6.1.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Almelo start in 2021, naar verwachting, met een pilot waarin proef wordt gedraaid met de eenvoudigere bouwprojecten; de CC1-categorie. Hierbij wordt regionaal samengewerkt. Dit ter voorbereiding op de komst van Wet kwaliteitsborging voor het bouwen per, naar verwachting, 2022. Voor 2021 worden de volgende uren gereserveerd voor de onderstaande clusters:

- Vergunningverlening: 120 uur;
- Toezicht: 120 uur;
- Juridisch: 80 uur.

De bovenstaande uren zijn gereserveerd voor het inzichtelijke maken van de processen en het uitvoeren van een pilot.

Bijlage

Bijlage 1 – uitwerking beleidsdoelen

Onze beleidsdoelen zijn gebaseerd op de *omgevingsanalyse*. Deze bestaat uit een gebiedsbeschrijving, probleemanalyse en een risicoanalyse. De *gebiedsbeschrijving* geeft inzicht in de kenmerken van onze gemeente. De problemen die vanuit het toezicht naar voren komen zijn samengevat in de *probleemanalyse*. De *risicoanalyse* geeft een inschatting van de ernst van de risico's en de kans van optreden. Het gaat dan ook om zaken die niet direct waarneembaar zijn, maar wel waarneembaar kunnen worden, zoals instortingsgevaar of brandgevaar.

In de onderstaande tabellen zijn de beleidsdoelen uitgewerkt. De doelen zijn voorzien van een indicator en een streefwaarde[1]. Deze doelen worden gemonitord. Tussentijds wordt de voortgang geëvalueerd, waardoor waar nodig tijdig kan worden bijgesteld. Met het jaarverslag VTH geven we aan in hoeverre doelen zijn bereikt.

Algemeen doel	Beleidsdoel	Indicator	Streefwaarde
Uitvoerings-kwaliteit	Beoordelen bouwaanvragen overeenkomstig het toetsprotocol.	% besluiten dat in overeenkomstig de toetsmatrix en met 'BRIS-toets' is beoordeeld en gearchiveerd. 95%	95%
		In 2020 is geconstateerd dat dit doel niet is behaald. Er zijn afspraken gemaakt voor dit jaar; er vindt steekproefsgewijs dossier controle plaats per kwartaal.	
	In geval van instellen beroep is het bezwaar/beroep ongegrond.	% procedures van vergunning- besluiten waarbij bezwaar-/ beroepsschriften ongegrond zijn.	95%
		% procedures van handhavings- zaken / verzoeken om handhaving waarbij bezwaar- / beroepsschriften ongegrond zijn.	85%
		In 2020 is geconstateerd dat de data niet uit de systemen gelezen kan worden, maar de zaken langsgelopen moeten worden. Dit is tijdrovend en wordt dit jaar aangepakt. De formatie bij juristen wordt dit jaar uitgebreid, waardoor meer ruimte is voor preventieve advisering vergunningverlening en meer tijd voor kwalitatieve besluiten in handhaving. Ieder kwartaal wordt op dit beleidsdoel gerapporteerd.	
	Klachten worden geregistreerd en geanalyseerd (trendanalyse).	- Aantal klachten. - Uitgevoerde klachtenanalyse.	Klachten thematisch inzichtelijk
		In 2020 is gebleken dat klachten worden geregistreerd, maar dat er gewerkt kan worden aan de data voor adequate analyse. Hoe de informatievoorziening kan verbeteren wordt dit jaar onderzocht. Ieder kwartaal wordt op dit beleidsdoel gerapporteerd.	
	De Landelijke Handhavings-strategie wordt gehanteerd.	- Aantal keren dat is afgeweken van de LHS. - Uitgevoerde analyse op deze afwijkingen.	Jaarlijkse analyse op afwijkingen van strategieën.
		Ieder halfjaar wordt een steekproefsgewijze dossier controle uitgevoerd. Hier wordt bekeken in hoeverre de LHS wordt gevolgd. Indien afwijkingen geconstateerd worden, wordt deze verder geanalyseerd en besproken.	
	Er is een hoog naleefgedrag (spontaan naleefgedrag).	In max. % van de 1e controle is sprake van zware overtredingen van de wetgeving (als bedoeld in de LHS A4, B3, B4, C2, C3, C4, D1, D2, D3, D4).	5%
		In max. % van de 1e controles is sprake van overtreding van wetgeving (als bedoeld in de LHS A1, A2, A3, B1, B2, C1).	40%
		Deze informatie valt niet onder de gebruikelijke rapportage van Brandweer Twente. In 2020 is afgestemd over het aanleveren van deze informatie per 2021. Dit wordt ieder kwartaal opgevraagd en wordt geanalyseerd. Het naleefgedrag wordt besproken; ook mogelijke actiepunten worden dan besproken.	
	Opvolging van 1e	% hercontroles waarbij een eerder geconstateerde overtreding weer wordt geconstateerd.	< 40%

[1] Indicatoren zijn getallen die de te meten prestaties aangeven, zoals het percentage ontvankelijke aanvragen. Indicatoren worden afgezet tegen de gestelde norm, in dit geval de streefwaarde. De streefwaarde is de waarde die we trachten te bereiken.

	controlebezoek is hoog	*In 2020 is gesproken met Brandweer Twente. Deze informatie is niet gemakkelijk aan te leveren. dit jaar wordt dit in samenspraak verder onderzocht.*	
Dienstverlening (gedrag)	De organisatie is goed bereikbaar	Er is 24-uurs bereikbaarheid ingesteld: - Bouwcalamiteiten-telefoon - Klantvriendelijke informatie- verstrekking via website	100%
		Almelo kent een piketdienst voor bouwtelefoon. Hiermee is Almelo 24-uur bereikbaar. In 2021 beoordeelt ieder cluster de beschikbare informatie op de website; per vakgebied. Bovendien wordt gekeken in hoeverre informatie aangepast dient te worden met de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging. Bij de halfjaarrapportage wordt de voortgang gerapporteerd.	
	Informeel verzoek om informatie	Aantal dagen na ontvangst verzenden van reactie (kan ook procesvoorstel zijn).	3 werkdagen
		Ieder kwartaal wordt getoetst of de streefwaarde van 3 werkdagen wordt gehaald. Waar dit niet het geval is wordt geanalyseerd waarom de termijn niet haalbaar was.	
	Formeel verzoek op brief of mail	Aantal dagen na ontvangst verzenden reactie (kan ook procesvoorstel zijn)	20 werkdagen
		Ieder kwartaal wordt steekproefsgewijs gecontroleerd of de streefwaarde van 20 werkdagen wordt gehaald. Waar dit niet het geval is wordt geanalyseerd waarom de termijn niet haalbaar was.	
	Klanten zijn tevreden	Klanttevredenheid op: Inhoud, proces, dienstverlening.	Eerste meting in 2021, daarna 3 jaarlijks
		In afwijking van ons beleid wordt de eerste meting in 2022 uitgevoerd. Dit i.v.m. de komst van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging. Wij willen de klanttevredenheid meten bij de gewijzigde processen. Dit jaar wordt het klanttevredenheidsonderzoek voorbereid.	
Dienstverlening (proces)	Besluiten op aanvragen worden tijdig afgehandeld	Max. % buiten de termijn genomen beschikkingen.	2%
		Max. % gevallen waarin de beslistermijn wordt verlengd.	40%
		Aantal keren verlenging beslistermijn. Uitgevoerde analyse op deze verlengingen	Jaarlijkse analyse
		In 2020 zijn problemen ondervonden met de weergave van termijnen binnen de VTH-applicatie, waardoor beschikkingen buiten de termijn genomen waren. Dit probleem moet dit jaar getackeld zijn. Door tijdige sturing wordt beoogt het aantal gevallen waarin de beslistermijn verlengd wordt te verminderen ten opzichte van 2020. In tegenstelling tot de streefwaarde van een jaarlijkse analyse, wordt dit jaar per kwartaal gerapporteerd op het aantal verlengingen en wordt de achterliggende reden onderzocht.	
		% betaalde dwangsommen vanwege niet tijdig beslissen	0%
	Klachten worden behandeld.	% klachten in behandeling genomen.	100%
		Aantal dagen na indiening in contact treden over behandeling.	3 werkdagen
		Per kwartaal wordt geëvalueerd of alle klachten in behandeling zijn genomen. Steekproefsgewijs wordt getoetst of binnen 3 dagen in contact is getreden. Hierop wordt eveneens per kwartaal gerapporteerd. De wijze van registreren en welke informatie geregistreerd moet worden, wordt dit jaar onder de loep genomen.	
	Na aanzegging wordt een handhavingsbesluit genomen	% aanzeggingen waarop een handhavingsbesluit wordt genomen of schriftelijke reactie met beëindiging procedure.	100%
		Per halfjaar wordt geanalyseerd of er stilliggende zaken zijn. Als bevoegd gezag willen wij slagvaardig en daadkrachtig handelen. Stilliggende zaken waarin niet doorgepakt wordt, doet afbreuk aan het imago dat Almelo wil hebben.	
	Er is een optimale dienstverlening	Aantal klachten over dienstverlening	Benchmark vergelijking
		Per kwartaal worden klachten over dienstverlening geanalyseerd. In 2020 is gebleken dat niet scherp is waar dergelijke klachten binnenkomen en wat voor acties ondernomen worden. Dit jaar dient hier e.e.a. over besproken te worden.	
Financiën	Heffen van kostendekkende leges indien mogelijk	Vastgestelde legesverordening	100%
		Dit jaar wordt de impact van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging onderzocht om zorg te dragen voor kostendekkende leges in 2022.	

Beleidsdoelen per taakveld

Naast de algemene doelen worden specifieke beleidsdoelen onderscheiden voor de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Deze beleidsdoelen worden afgeleid uit de thema's voor regelgeving, onder meer op basis van de Wet ruimtelijke ordening, het Bouwbesluit en de welstandsnota. Beleidsdoelen die kunnen worden afgeleid uit regelgeving kunnen als volgt worden samengevat:

- Veilige en bruikbare bouwwerken/gebouwen;
- Bouwwerken die geen gevaar opleveren voor de volksgezondheid;
- Een deugdelijke inrichting van de beschikbare ruimte;
- Hoge ruimtelijke kwaliteit (welstandsnota);
- Veilige wijze van bouwen en slopen;
- Bescherming van monumentale waarden.

Onze belangrijkste beleidsdoelen voor de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid zijn:

- *Beleidsdoelen taakveld bouwen: waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid*

Beleidsdoelen zijn het waarborgen van constructieve veiligheid en het waarborgen van bouwkundige brandveiligheid. De focus ligt bij bouwwerken met veel gebruikers, dan wel minder zelfredzame gebruikers. Hier is de fysieke veiligheid van groot belang om letsel en slachtoffers te voorkomen. Daarnaast is de gezondheid van een bouwwerk, waarbij ventilatie een grote rol speelt, van belang voor jonge gebruikers. Daarom hebben kinderopvang en basisscholen de hoogste prioriteit.

- *Beleidsdoel taakveld ruimtelijke ordening: behoud kwaliteit leefomgeving*

Het taakveld ruimtelijke ordening raakt zelden (fysieke) veiligheid. Beleidsdoelen zijn gelegen in de kwaliteit van de leefomgeving. Bouw- en gebruiksvoorschriften uit het bestemmingsplan moeten worden nageleefd. Hierbij gaat het vooral om grote strijdigheden met het bestemmingsplan en de bewoning van niet-woningen. Kleine strijdigheden op woonpercelen zijn vanaf buitenaf moeilijk waar te nemen en hebben minder prioriteit. Veelal gaat het hier om vergunningsvrije bouwwerken. Het toezicht op planologische strijdigheden gebeurt in de praktijk vaak op basis van klachten en handhavingsverzoeken van derden en is daarmee reactief.

- *Beleidsdoel taakveld monumenten / beschermde stadsgezichten: behoud kwaliteit leefomgeving*

Het monumentenbestand van Almelo vraagt om actieve bescherming en is daarom als specifiek beleidsdoel opgenomen. Het belangrijkste effect van niet-naleving is dat monumentale waarden kunnen worden vernietigd of blijvend worden aangetast. Hiermee vermindert de kwaliteit van de leefomgeving. Bij monumenten wordt toezicht gehouden op basis van verleende vergunningen, eigen waarnemingen en signalen van derden.

- *Beleidsdoelen taakveld slopen: waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid*

Risico's bij sloop doen zich voor bij verwijdering van asbesthoudende toepassingen (risico voor de gezondheid) en bij grootschalige sloop (veiligheid voor de omgeving). Beleidsdoel is om deze gezondheidsrisico's van asbest en risico's voor de omgeving te voorkomen en maatschappelijke onrust zoveel mogelijk voor te zijn.

- *Beleidsdoelen brandveiligheid*

Binnen het taakveld brandveiligheid is het beleidsdoel het bevorderen van een efficiënte en effectieve naleving op het gebied van brandveiligheid. Op deze manier wordt met de beschikbare middelen getracht de veiligheid binnen Almelo te vergroten. Op het gebied van brandveiligheid wordt toezicht gehouden tijdens de gebruiksfase, realisatiefase, bij evenementen en themagericht. Het naleefgedrag onder zorginstellingen is laag. Dit gegeven in combinatie met de zelfredzaamheid zorgt ervoor dat deze sector prioriteit krijgt bij het toezicht in de gebruiksfase.

Beleidsdoel per taakveld	Beleidsdoel	Indicator	Streefwaarde
Bouwen	Waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid	% besluiten dat in overeenkomstig het toetsprotocol en met 'BRIS-toets' is beoordeeld en gearchiveerd.	95%
		In 2020 is geconstateerd dat dit doel niet is behaald. Er zijn afspraken gemaakt voor dit jaar; er vindt steekproefsgewijs dossier controle plaats per kwartaal.	
Ruimtelijke ordening	Behoud kwaliteit leefomgeving	% geconstateerde strijdigheden met het bestemmingsplan dat actief opgepakt wordt.	95%
		Steekproefsgewijze dossier controle per kwartaal. Als bevoegd gezag willen wij slagvaardig en daadkrachtig handelen. Zaken niet oppakken na een constatering doet afbreuk aan het gezag van de toezichthouders en de het bevoegd gezag.	
Monumenten / beschermde stadsgezichten	Behoud kwaliteit leefomgeving	% toezicht op verleende omgevingsvergunning monumenten	100%
		% waar bouw wordt stilgelegd bij bouwen zonder of in afwijking van vergunning	
		Almelo hecht veel waarde aan haar monumenten en beschermde stadsgezichten. Ieder kwartaal wordt een steekproefsgewijze dossier controle uitgevoerd. Bij geconstateerde overtredingen wordt de bouw stilgelegd.	
Slopen	Waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid	% waar sloopveiligheidsplan wordt gevraagd waar dat nodig is	100%
		% sloopmelding dat wordt getoetst conform bouwbesluit	
		Ieder kwartaal wordt steekproefsgewijs een dossier controle uitgevoerd.	
Brandveiligheid	Waarborgen brandveilige omgeving	% besluiten dat in overeenkomstig het toetsprotocol is beoordeeld en gearchiveerd	95%
		Naleefgedrag bij controles brandveiligheid in gebruiksfase is hoog	80%
		Ieder kwartaal wordt steekproefsgewijs gecontroleerd of wordt getoetst conform het toetsprotocol. Daarnaast wordt ieder kwartaal gerapporteerd op het naleefgedrag.	

Gemeente Almelo

26 november 2020

DCS – 2070918
INT - 74332

Begrippen- en afkortingenlijst

BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit omgevingsrecht
BREF	Staat voor 'BAT reference documents' en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. 'BAT' staat voor Best Available Techniques, oftewel de Best Beschikbare Techniek.
BTP	Basistakenpakket, zoals vastgelegd in het Besluit omgevingsrecht
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
IPO	Interprovinciaal Overleg
KC 2.2	Kwaliteitscriteria 2.2, dit zijn in landelijke samenwerking tussen bevoegde gezagen beschikbaar gestelde kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving
LAP	Landelijk afvalbeheer plan
LHS	Landelijke handhavingsstrategie
MER	Milieueffectrapport
MJA3/MEE	Meerjarenafspraken energie-efficiëntie
OD Twente	Omgevingsdienst Twente
OPF	Outputfinanciering
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PDC	Producten- en dienstencatalogus (Twentse Norm)
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SMART	Specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdsgebonden
Variant 4	Het milieu brede takenpakket dat door de OD Twente wordt uitgevoerd
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VUE	Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wbb	Wet bodembescherming
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen (meest gevaarlijke stoffen voor mens en milieu)
ZTC	Zaaktypecatalogus

Inhoudsopgave

1. Inhoud

Begrippen- en afkortingenlijst 2

1. Inleiding 4

1.1. Aanleiding 4

1.2. Het uitvoeringsprogramma 4

1.3. Scope van het programma 4

1.4. Terugblik 2020 4

1.5. Ontwikkelingen 5

1.5.1. Thematische ontwikkelingen 5

1.5.2. Organisatorische ontwikkelingen 7

2. Prioriteiten en doelen 9

2.1. Gezamenlijke prioriteiten en doelen 9

2.2. Lokale prioriteiten en doelen 11

3. Programma 13

3.1. Formatie in relatie tot programmaonderdelen 13

3.2. Omgang met het inrichtingenbestand 13

3.3. Programma Vergunningen 14

3.4. Programma Toezicht & Handhaving 14

3.5. Programma Advies 15

3.6. Externe partners 16

4. Projecten 17

4.1. Landelijke Projecten 17

4.2. Regionale projecten 17

4.3. Lokale projecten 17

5. Afwijkingen en risico's 18

6. Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering 19

1. Inleiding

Voor u ligt het uniforme programma voor de uitvoering van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) zoals bedoeld in artikel 7.3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Dit programma geeft de taken weer die in 2021 door de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) worden uitgevoerd voor de gemeente Almelo.

1.1. Aanleiding

Bij wet dragen deelnemers aan de OD Twente gezamenlijke zorg voor het opstellen van een uniform VTH-uitvoeringsprogramma dat betrekking heeft op de basistaken milieu. Onder dit zogenaamde basistakenpakket (BTP) vallen VTH-werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van omgevingsvergunningen milieu, het behandelen van meldingen Activiteitenbesluit en het nemen van beschikkingen in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb), inclusief het toezicht houden op de naleving hiervan en eventueel handhavend optreden. In Twente is het BTP uitgebreid tot het milieu brede takenpakket, ook wel 'variant 4' genoemd.

Het Besluit omgevingsrecht (Bor) bevat procescriteria voor het op te stellen uitvoerings- en handhavingsprogramma. Het programma is uniform en geeft inzicht in de activiteiten die het komende jaar worden uitgevoerd door de OD Twente. Hierbij wordt rekening gehouden met de gestelde doelen en prioriteiten uit het gezamenlijke VTH beleid Twente en de nadere uitwerking, evenals gemaakte afspraken uit het bedrijfsplan ODT. Conform het Bor heeft afstemming plaatsgevonden met de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving. Het uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld door het college en wordt bekend gemaakt aan de gemeenteraad, provinciale staten en het algemeen bestuur van de waterschappen.

1.2. Het uitvoeringsprogramma

Dit uitvoeringsprogramma is gebaseerd op het uniforme VTH beleid Twente inclusief de nadere uitwerking, de vigerende risico analyse Twente (inclusief frequentietabel), de productindeling van de Producten en Diensten Catalogus (PDC) / Twentse norm en de kwartaalrapportages ter monitoring van de uitvoering in het jaar 2020.

De basis van dit uitvoeringsprogramma is uniform. Conform de basisafspraken zoals benoemd in het VTH beleid Twente, is het voor deelnemers mogelijk op onderdelen lokale nuances aan te brengen om eigen beleidsambities te realiseren. Op deze wijze kan invulling worden gegeven aan de "couleur locale". Dit dient gerealiseerd te worden binnen de gezamenlijke basisafspraken en boven een minimale ondergrens. Partners die hebben bijgedragen aan het opstellen van dit programma zijn de 14 Twentse gemeenten, de provincie Overijssel, de veiligheidsregio Twente, betrokken waterschappen en de OD Twente. De individuele uitvoeringsprogramma's van de deelnemers gezamenlijk vormen het jaarplan van de OD Twente.

1.3. Scope van het programma

Dit uitvoeringsprogramma heeft betrekking het takenpakket 'variant 4' alsmede het facultatieve takenpakket. Het facultatieve takenpakket omvat de specialistische milieutaken. Eind 2019 is de uitvoering van dit specialistische takenpakket opgedragen aan de ODT, aanvullend op het takenpakket van 'variant 4'.

Het programma heeft betrekking op het jaar 2021 en wordt met kwartaalrapportages gedurende het jaar gemonitord en na afloop van het jaar geëvalueerd in het jaarverslag VTH.

1.4. Terugblik 2020

In 2020 heeft de OD Twente zich verder ontwikkeld. Waar het startjaar 2019 voornamelijk in het teken stond van het vormgeven en op capaciteit brengen van een professionele en klantgerichte uitvoeringsorganisatie, kwam in 2020 steeds meer focus te liggen op de daadwerkelijke uitvoering, monitoring en rapportering hiervan. Dit heeft in de beginfase van 2020 geleid tot een sterke toename in productie ten opzichte van het opstartjaar. Echter werd ook de OD Twente in maart geconfronteerd met het COVID-19 (Corona) virus en de maatregelen die vanuit de rijksoverheid en bevoegde gezagen werden opgelegd om de verspreiding van dit

virus tegen te gaan. De genomen maatregelen zijn sterk van invloed geweest op de werkzaamheden van de OD Twente in 2020 en zullen mogelijk van invloed blijven op de werkzaamheden voor het komende jaar.

In maart 2020 is gezamenlijk besloten om alle fysieke bedrijfsbezoeken binnen de regio Twente op te schorten. Dit resulteerde in sterk verminderde inzet voor bedrijfsgericht milieutoezicht binnen het programma toezicht en handhaving. De OD Twente is gericht met deze uitzonderlijke situatie omgegaan en heeft zich flexibel opgesteld. Vrijgekomen capaciteit als gevolg van Corona-maatregelen werd ingezet op alternatieve werkzaamheden, waaronder toezicht op de noodverordening Corona, het uitvoeren van gevelcontroles, ondersteuning binnen het programma vergunningverlening, verbetering van het inrichtingenbestand en het ontwikkelen van een werkwijze 'milieucontroles op veilige afstand'. Werkzaamheden binnen toezicht bodem en asbest hebben grotendeels doorgang kunnen vinden met inachtneming van de geldende maatregelen.

De maatregelen ter voorkoming van verspreiding van het coronavirus hebben gevolgen gehad voor de VTH-uitvoering. Vooral het toezicht op brandveiligheid en het milieutoezicht zijn hierdoor geraakt. Het VTH-programma 2020 van onze gemeente is hier tussentijds op aangepast.

Onze gemeente is gedurende het jaar geïnformeerd via de kwartaalrapportages. Deze rapportages behandelden onder andere de verminderde productie binnen toezicht en handhaving ten gevolge van Corona, de hoge werkvoorraad binnen vergunningen veroorzaakt door de hoge toestroom van aanvragen, evenals de Twentebrede stijging in het aantal klachten en handhavingszaken. De risico's die zijn ontstaan als gevolg van de verminderde productie en hoge werkvoorraad, worden nader toegelicht in het jaarverslag over 2020. In het jaarverslag wordt per bevoegd gezag ook een klachtenanalyse opgenomen.

Ondanks de uitzonderlijke omstandigheden, heeft de OD Twente in 2020 stappen gezet als organisatie. Er is verder gebouwd aan een robuuste en flexibele organisatie die steeds meer in staat is om voorspelbaar te zijn, zowel met betrekking tot de kwantiteit als kwaliteit. Openstaande vacatures zijn verder ingevuld, waardoor kennis is versterkt en beter met de werkvoorraad kan worden omgegaan. Ook is informatievoorziening sterk verbeterd ten behoeve van betere voortgangsrapportages.

In 2020 is ervaring opgedaan met het uitvoeren van het facultatieve takenpakket door de ODT voor onze gemeente. Dit vraagt van zowel omgevingsdienst als gemeente om aanpassingen in processen en werkwijzen. Het uitvoeringsproces en de onderlinge samenwerking kan op onderdelen worden verbeterd. 2021 wordt benut om deze samenwerking verder vorm te geven, te verbeteren en te intensiveren.

1.5. Ontwikkelingen

Aansluitend op het VTH beleid Twente beschrijft deze paragraaf de toekomstige ontwikkelingen waar in 2021 rekening mee wordt gehouden en waarop wordt ingespeeld. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen thematische en organisatorische ontwikkelingen.

1.5.1. Thematische ontwikkelingen

Omgevingswet: uitstel en voorbereidingen
Het huidige omgevingsrecht is verbrokkeld en verdeeld over tientallen wetten met betrekking op onder meer bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, natuur en waterbeheer. Deze verbrokkeling leidt tot afstemmings- en coördinatieproblemen en verminderde kenbaarheid en bruikbaarheid voor alle betrokkenen. Om deze reden voorziet de Omgevingswet in één afgestemd instrumentarium voor een inzichtelijke en integrale benadering van de fysieke leefomgeving. Het maatschappelijke hoofddoel van de Omgevingswet is:

Met oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en bescherming en verbetering van het leefmilieu, is de Omgevingswet gericht op het in onderlinge samenhang:
bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit;
doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.

De verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet is met een jaar uitgesteld als gevolg van het niet tijdig gereed zijn van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De verwachting is dat de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking treedt. Dit houdt echter niet in dat voorbereidingen voor de Omgevingswet door de OD Twente worden verminderd of gestaakt. In 2021 bereidt de OD Twente zich onverminderd voor op de komst van de Omgevingswet, onder meer door het aanbieden van cursussen aan haar medewerkers, het verder inrichten van informatiesystemen en het actualiseren van de PDC. De OD Twente is tevens betrokken bij de aanbesteding van een toekomstbestendige risico- en omgevingsanalyse. Tenslotte werkt de OD Twente toe naar een regionale ketentest, waarbij de OD Twente zal bijdragen aan het vormgeven van de processen en procesafspraken die hieruit gaan volgen. Het doel is dat al deze elementen aansluiten op de systematiek van de Omgevingswet, wanneer deze in 2022 in werking treedt.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet decentraliseert het Rijk de regelgevende bevoegdheid voor een aantal onderwerpen naar gemeenten. Dit wordt aangeduid met de term ‘bruidsschat‘. Het betreft onder meer de regels voor een aantal milieubelastende activiteiten en regels over gevolgen van emissies van geluid, geur en trillingen door bedrijven. Vanaf het moment van inwerkingtreden van de bruidsschat kunnen gemeenten deze regels aanpassen of schrappen. ODT analyseert in 2021 de milieuregels van de bruidsschat voor onze gemeente en beoordeelt de mogelijkheden voor opname van deze regels in het omgevingsplan.

Stikstofproblematiek: PAS
De Raad van State heeft in mei 2019 besloten om het Programma Aanpak Stikstof (PAS) te verwerpen als systematiek voor het verlenen van vergunningen. Hierop is vergunningverlening voor veel projecten in de buurt van Natura-2000 gebieden vertraagd of stil komen te liggen. Dit heeft voornamelijk betrekking op agrarische bedrijven, maar ook industriële bedrijven worden geraakt door deze uitspraak. De overheid heeft in 2019 en 2020 gewerkt aan een nieuwe aanpak stikstof, waarbij er lange tijd onzekerheid heeft geleefd wanneer vergunningverlening voor bepaalde projecten weer op gang zou komen. Eind 2020 zijn nieuwe landelijke beleidsregels van kracht geworden waardoor salderen en het verleasen van stikstofruimte mogelijk is geworden. Dit biedt meer mogelijkheden voor vergunningverlening in 2021. Echter, toekomstige ontwikkelingen op dit onderwerp zullen de mate en snelheid bepalen waarin dit gebeurt.

Energie en duurzaamheid
Energie en duurzaamheid zijn de laatste jaren een steeds belangrijker speerpunt geworden voor overheden. In juni 2019 is het nationale Klimaatakkoord ondertekend, waarmee uitvoering wordt gegeven aan de doelen van het VN-Klimaatakkoord van Parijs. In dit nationale akkoord zijn maatregelen afgesproken om de uitstoot van broeikasgassen (CO_2) te verminderen met 49% voor 2030. Deze maatregelen hebben betrekking op vijf pijlers: gebouwde omgeving, industrie, landbouw, elektriciteit en mobiliteit.

De Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA3/MEE) hebben de afgelopen jaren als doel gehad om energieverbruik van grote en/of energie-intensieve bedrijven te verminderen door het treffen van energiebesparende maatregelen. Op deze manier voldoet Nederland beter aan de Europese energiebesparingsplicht. Eind 2020 lopen deze MJA3/MEE convenanten af, waarop de wens is uitgesproken deze op te volgen in 2021. Betrokken partijen, zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), het bedrijfsleven, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) zijn in 2020 gesprekken gestart over de opvolging.

In aanvulling op deze MJA3/MEE convenanten is de OD Twente in 2019 begonnen met het houden van administratief toezicht op de informatieplicht en fysiek toezicht op de energiebesparingsplicht. Zowel de informatie- als energiebesparingsplicht gelden voor bedrijven met een verbruik van meer dan 50.000 Kwh elektriciteit en/of 25.000 m^3 aardgas per jaar. Dit project heeft doorgang gevonden in 2020 en zal ook doorlopen in 2021 onder de naam ‘versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht’ (VUE). Naast de VUE loopt het projectplan Energie dat voorziet in extra inzet op energietaken, zoals het opdoen van kennis, het uitvoeren van controles en het actualiseren van vergunningen. Een deel van de energiecontroles wordt uitgevoerd met incidentele bijdragen van het Rijk of de provincie. Door Corona zijn in 2020 niet alle geplande controles uitgevoerd. Daartegenover staat dat ook niet alle middelen zijn uitgeput. De beschikbare budgetten worden overgeheveld naar 2021 en de energiecontroles opnieuw ingepland.

Landelijke wijzigingen in uitvoering en financiering bodemtaken
Op 31 december 2020 loopt het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 af. In dit convenant hebben het Rijk, IPO, VNG en het Waterschap afspraken gemaakt over de (resterende) bodemsaneringsopgave (aanpak spoedlocaties), de transitie naar duurzaam en efficiënt beheer en gebruik van de bodem en ondergrond en de inzet op kennis- en innovatieontwikkeling. Voor het uitvoeren van deze afspraken zijn ook financiële middelen (zowel t.b.v. apparaatskosten als projecten) toegekend aan de bevoegde gezagen Wet bodembescherming, waaronder de gemeente Almelo.

Door uitstel van de Omgevingswet blijft de Wet bodembescherming één jaar langer van kracht. Het is logisch dat de huidige apparaatskostenvergoeding voor uitvoering van de Wet bodembescherming een jaar wordt voortgezet. Hierover bestaat nu nog geen duidelijkheid. De inzet van de VNG is voortzetting van de huidige apparaatskostenvergoeding met mogelijk een kleine herverdeling richting de huidige niet-bevoegd gezag gemeenten. Als de inzet van de VNG wordt gehonoreerd, is het tekort op formatie in 2021 voor onze gemeente naar verwachting nihil. Echter, als de inzet van de VNG niet wordt gehonoreerd, levert dit mogelijk een incidenteel financieel tekort op. Onze gemeente sorteert actief voor op de landelijke wijzigingen in de uitvoering en financiering van bodemtaken. De gevolgen voor onze gemeente en de samenwerking met de omgevingsdienst worden momenteel in beeld gebracht. Dit leidt tot een voorstel in 2021.

Pilot bodemenergie
De toenemende behoefte vanuit het Klimaatakkoord voor CO_2 reductie leidt tevens tot een sterke verduurzaming van de woningmarkt. Bij de (ver)bouw van woningen en bedrijfsgebouwen wordt steeds vaker gekeken naar alternatieve methoden voor het opwekken van energie. Bodemenergie is hierin een sterk opkomend thema, met een sterke groei in de aanleg van bodemenergiesystemen de afgelopen jaren. De OD Twente heeft in 2020 ingespeeld op deze ontwikkelingen door het opzetten van een interne pilot. Deze pilot had als doel de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen dit thema te verbeteren en het huidige naleefgedrag in kaart te brengen. De pilot is in juli 2020 afgerond met de conclusie dat de aanleg van bodemenergiesystemen een erg risicovolle activiteit is die jaren onvoldoende aandacht heeft ontvangen. De risico's liggen in de grote potentiële negatieve effecten op de bodem, slecht naleefgedrag en hoge kosten om overtredingen ongedaan te maken. De inzet is erop gericht om de pilot in 2021 te verlengen als regionaal project om naleefgedrag verder in kaart te brengen en verdere kennis op te bouwen.

Onder Twente
De Omgevingsdienst Twente wordt betrokken bij 'Onder Twente'; de regionale samenwerking voor de ondergrond in Twente.

1.5.2. Organisatorische ontwikkelingen

Kwaliteitscriteria (KC) 2.2 en inzetbaarheidsmonitor
Kwaliteitscriteria (KC) maken voor inwoners, bedrijven en de overheid inzichtelijk welke kwaliteit verwacht mag worden bij de uitvoering van de VTH-taken. De KC 2.2 vormen de nieuwe basis voor de verordening kwaliteit VTH omgevingsrecht. Afhankelijk van de keuzes die lokaal zijn gemaakt, worden de KC 2.2 al dan niet automatisch de nieuwe standaard bij het uitvoeren van VTH-taken. Het VTH beleid Twente zal in 2021 hierop aangepast worden.

De OD Twente heeft in 2020 gewerkt aan het opstellen van een inzetbaarheidsmonitor. De inzetbaarheidsmonitor maakt inzichtelijk of de OD Twente voldoet aan de KC 2.2, medewerkers worden ingezet op passende taken en wordt gewerkt conform vastgestelde werkprocessen en procedures. De inzetbaarheidsmonitor is momenteel operationeel en voor 90% bijgewerkt, met als planning om de registratie de eerste helft van 2021 compleet te hebben. In december 2020 wordt contact gezocht met Interbestuurlijk Toezicht (IBT) om de registratie te bespreken en eventuele verbeterpunten en vervolgstappen af te stemmen. De voorlopige analyse toont aan dat de OD Twente robuust genoeg is om haar taken te kunnen uitvoeren.

Werkprocessen en werkinstructies
Naast het toepassen van de KC 2.2, wordt uitvoeringskwaliteit ook geborgd door een duidelijke beschrijving van werkprocessen en werkinstructies voor de verschillende producten en diensten. De OD Twente maakt gebruik van de WIKI 360 als kwaliteitssysteem, bestaande uit onder meer een Product- en Dienstencatalogus (PDC) en een Zaaktypecatalogus (ZTC). In 2020 zijn binnen de ZTC de werkprocessen voor alle producten beschreven, waarbij momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van bijbehorende werkinstructies. Dit wordt begin 2021 afgerond, waarop nog een eventuele verdiepingsslag kan worden gemaakt.

Met de komst van de Omgevingswet wordt de PDC in 2022 aangepast. Er moet worden gewerkt met nieuwe terminologie, waarbij het begrip 'inrichting' wordt losgelaten en wordt uitgegaan van milieubelastende activiteiten. Dit leidt tot het verdwijnen van enkele oude producten en de komst van nieuwe producten, zoals het advies ten behoeve van de Omgevingstafel.

Monitoring en registratie
De OD Twente heeft in 2020 grote stappen gezet op het gebied van monitoring en registratie ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit heeft geleid tot sterk verbeterde en meer gedetailleerde rapportages. Toch zijn verdere verbeterstappen mogelijk. Hier wordt in 2021 verder aan gewerkt. Zo wordt in 2021 binnen het programma projecten gekeken naar manieren om registratie, monitoring en rapportage te verbeteren en wordt verder gewerkt aan het 'SMART' maken van alle beleidsdoelen in de nadere uitwerking van het VTH-beleid Twente, inclusief bijbehorende indicatoren en streefwaarden.

2. Prioriteiten en doelen

Aansluitend op het hoofddoel van de Omgevingswet, draagt de OD Twente bij aan een optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving. Dit wordt gerealiseerd door een kwalitatief goede uitvoering van de VTH-taken voor de Twentse gemeenten en de provincie Overijssel. Daarnaast vervult de OD Twente voor bevoegde gezagen, bedrijven en inwoners een rol als deskundige gesprekspartner, met inzet van integrale en specialistische adviseurs.

De beleidsdoelen uit het VTH-beleid Twente en de nadere uitwerking vormen de basis voor de uitvoering van VTH-taken. Deze hebben betrekking op uitvoeringskwaliteit, dienstverlening en financiën. Per beleidsdoel zijn indicatoren en eventuele streefwaarden opgenomen, waarmee kan worden bepaald of aan de doelen wordt voldaan. Jaarlijks wordt met het uitvoeringsprogramma invulling gegeven aan deze doelen.

2.1. Gezamenlijke prioriteiten en doelen

Uitvoeringskwaliteit

Het VTH-beleid Twente geeft aan dat kwaliteit binnen drie jaar in ons DNA zit. In 2020 zijn de eerste stappen gezet richting het vormgeven en borgen van systematische kwaliteitszorg. Zo heeft de OD Twente deelgenomen aan de landelijke collegiale toets (binnen ODNL), met als doel om de uitvoeringskwaliteit op een positieve en stimulerende wijze te verbeteren. De OD Twente neemt in 2021 wederom deel aan de landelijke collegiale toets, waaronder de nieuwe verdiepende toets.

Het VTH-beleid Twente verbindt uitvoeringskwaliteit aan verschillende omgevingsdoelen, waaronder *fysieke veiligheid*, *omgevingskwaliteit* en *duurzaamheid*. Via dit uitvoeringsprogramma wordt verdere invulling gegeven aan deze thema's.

1) *Fysieke veiligheid*: borgen van veiligheid in de breedste zin van het woord, waaronder milieu gerelateerde veiligheid. Waar mogelijk wordt ruimte geboden voor eigen verantwoordelijkheid. Gebeurt dit niet, wordt handhavend opgetreden.

De maatregelen die in 2020 zijn getroffen om de verspreiding van het Corona-virus te beperken, hebben geleid tot een gewijzigde uitvoering van toezicht en handhaving. Om de fysieke veiligheid te borgen, is het protocol 'milieutoezicht op veilige afstand' ontwikkeld. Dit heeft geleid tot een verschuiving in het type controles. De uitvoering van aspectcontroles en administratieve controles is toegenomen; de uitvoering van periodieke controles is afgenomen. Daarnaast heeft de toepassing van de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) bijgedragen aan uniforme handhaving door de OD Twente. Dit heeft tevens geleid tot een structureel hoger aantal handhavingszaken dan voorgaande jaren. Voor 2021 is het programma toezicht en handhaving afgestemd op deze ontwikkelingen door het plannen van een hoger aantal aspectcontroles en handhavingszaken. Bij de vergunningverlening en advies wordt het aspect veiligheid zorgvuldig gewogen en opgenomen in de voorschriften.

2) *Omgevingskwaliteit*: de belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde van de leefomgeving. Hierbij wordt welstand geborgd, terwijl hinder, overlast en ergernissen worden voorkomen of tegengegaan.

De afgelopen twee jaar is Twentebreed sprake geweest van een sterke toename van het aantal geregistreerde milieuklachten. Voor een betere omgevingskwaliteit, bevat dit programma een reële verwachting van het aantal milieuklachten in 2021. De aard van deze klachten wordt begin 2021 nader toegelicht aan de hand van een klachtenanalyse. De resultaten hiervan worden opgenomen in het jaarverslag 2020. Binnen vergunningverlening en advies wordt hier actief op gestuurd, bijvoorbeeld bij adviezen rondom evenementen of hinderlijke bedrijfsactiviteiten.

3) *Duurzaamheid*: het treffen van energiebesparende maatregelen en het toepassen van duurzame materialen door bedrijven en het stimuleren van het installeren van zonnepanelen.

Door de versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht (VUE), het projectplan Energie en extra inzet op bodemenergie, wordt in 2021 op verschillende manieren bijgedragen aan dit omgevingsdoel.

Het omgevingsdoel gezondheid is in het VTH-beleid niet specifiek vermeld. Deze taak ligt vooral bij de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) als kennispunt met betrekking tot medische milieukunde.

Dienstverlening
De komst van de Omgevingswet vraagt om verdere doorontwikkeling van de dienstverlening in 2021. Centraal in dienstverlening onder de Omgevingswet staat de omslag van systeemdenken naar klantgericht denken. Oftewel, stel de behoefte van de klant centraal en richt je dienstverlening hierop in. Het proces voor het behandelen van meldingen stelt nieuwe eisen. Vergunningaanvragen moeten binnen acht weken worden behandeld. Daarnaast neemt de OD Twente deel aan omgevingstafels om samen met ketenpartners initiatieven integraal af te wegen.

Klanttevredenheid is een indicator voor de kwaliteit van de dienstverlening. In 2020 is een eerste klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij inwoners en bedrijven, waarbij inzicht is verkregen in de kwaliteit van de dienstverlening. Hierbij is aangesloten bij de dienstverleningsprincipes van de Omgevingswet:

Het klanttevredenheidsonderzoek was specifiek gericht op het product ‘melding Activiteitenbesluit’ en de resultaten waren bemoedigend. Het merendeel van klanten was tevreden over de dienstverlening. Het aantal ontevreden klanten was in overeenstemming met de benchmark. Het klanttevredenheidsonderzoek wordt in 2021 verbreed richting andere producten. In de toekomst vindt dit onderzoek drie jaarlijks plaats. Het meten van de klanttevredenheid is een belangrijke graadmeter voor de dienstverlening van de OD Twente.

Financiën
In 2021 wordt voorgesorteerd op de komst van outputfinanciering (OPF). Bij de voorbereiding op de OD Twente hebben deelnemers OPF opgenomen in het bedrijfsplan en als beleidsdoel in de nadere uitwerking. In een periode van drie jaar dient de OD Twente over te gaan van input- naar outputfinanciering. De geplande startdatum voor OPF is daarmee 1 januari 2022.

In september 2020 heeft het DB van de OD Twente onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke denkbeelden en doelstellingen rondom OPF binnen de partners. Doel is om eind 2020 een gezamenlijke definitie van de term outputfinanciering vast te stellen en te komen tot een heldere lijn voor de invoering hiervan. De opdracht voor dit onderzoek is verstrekt aan Twynstra & Gudde en zal door dit bureau worden uitgewerkt in een voorstel “Aanpak Besluitvorming Outputfinanciering OD Twente”. Gelijktijdig gaat de OD Twente door met het opbouwen van ervaringscijfers. Hierbij wordt opgemerkt dat de opstartfase in 2019 en de invloeden van COVID-19 in 2020 deze cijfers beïnvloeden. Dit neemt niet weg dat inmiddels goede basisinformatie beschikbaar is rondom gerealiseerde producten en uren.

De programma’s voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies zijn uitgewerkt in het volgende hoofdstuk. Deze programma’s geven invulling aan de inhoudelijke kwaliteit. Met het uitvoeren van projecten werken we op een andere manier aan een optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving. Hiermee zoeken we de dynamiek en bieden flexibiliteit: welke onderwerpen en milieuproblemen hebben prioriteit en hoe kan gericht een bijdrage worden geleverd aan het oplossen van deze problemen? Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de projecten voor 2021.

2.2. Lokale prioriteiten en doelen

Dit uitvoeringsprogramma biedt ruimte om lokale prioriteiten en doelen te benoemen. Voor Almelo gelden specifiek de volgende prioriteiten en doelen:

Vergunningverlening

- *Actualisatie vergunningen; aandacht voor energiebesparing en gebruik 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS)*

De milieuregelgeving[1] kent voor het bevoegd gezag de verplichting om milieuvergunningen actueel te houden. Deze actualisatieplicht betekent dat het bevoegd gezag regelmatig moet beoordelen of de voorschriften van de vergunning nog toereikend zijn; dit gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu. De publicatie van nieuwe *'best beschikbare technieken'* (BBT conclusies) kan aanleiding zijn om een vergunning te actualiseren. Actualisatie kan ook nodig zijn als er geen BBT-conclusies gelden. Dit is het geval er als belangrijke veranderingen in de best beschikbare technieken een aanmerkelijke beperking van emissies mogelijk maken.

Vanaf 2019 is begonnen met de actualisatie van het vergunningenbestand. Het is de bedoeling om in een periode van circa vier jaar alle vergunningen te hebben beoordeeld op actualiteit en waar nodig te hebben geactualiseerd. In de VTH-programma's van 2019 en 2020 is het capaciteit voor gereserveerd, op basis waarvan actualisatietoetsen zijn uitgevoerd. Deze aanpak wordt vervolgd in 2021. Als blijkt dat vergunningen moeten worden geactualiseerd, wordt hier binnen het reguliere vergunningenprogramma uitvoering aan gegeven. Bij afwijkingen stemt de ODT dit af met de accounthouder van onze gemeente.

Bij het actualiseren van vergunningen wordt specifiek aandacht besteed aan energiebesparing en ZZS:

- *Energiebesparing*

Sinds het klimaatakkoord van Parijs is de aandacht voor energievraagstukken sterk vergroot. Met inzet van het VTH-instrumentarium wil de gemeente Almelo een bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. De omgevingsdienst wordt verzocht om bij actualisatie van vergunningen waar mogelijk een eis op te nemen voor het aanleveren van een plan van aanpak en een energieonderzoek (eenmalig) en structureel toe te zien op de uitvoering van de opgenomen maatregelen.

- *Zeer zorgwekkende stoffen*

ZZS kunnen emitteren naar de verschillende milieucompartimenten. Waterschap Vechtstromen heeft geïnventariseerd welke bedrijven potentieel werken met ZZS. Voor Almelo wordt door de ODT – team vergunningverlening ook een dergelijke inventarisatie uitgevoerd, waarbij met het waterschap wordt afgestemd hoe deze bedrijven worden benaderd. Waar mogelijk trekken omgevingsdienst en waterschap hier samen op. De omgevingsdienst draagt zorg voor tijdige afstemming met het waterschap.

Toezicht en handhaving

- *Toezicht vuurwerkverkooppunten*

In afwijking van de risicoanalyse worden de vuurwerkverkooppunten jaarlijks gecontroleerd. Hiervoor zoekt de ODT afstemming met de brandweer en de gemeentelijke boa's. Het toezicht richt zich op de actualiteit van het programma van eisen, de voorschriften omtrent opslag en opslagvoorzieningen en of wordt voldaan aan de regels omtrent verkoop. Naar verwachting gaat het in 2021 om 6 verkooppunten in Almelo. Dit toezicht wordt uitgevoerd binnen het reguliere programma. Bij afwijkingen stemt de ODT dit af met de accounthouder van onze gemeente. Ondanks het recente verbod op oudejaarsvuurwerk (m.u.v. fop- en schertsvuurwerk) is controle van opslag en opslagvoorzieningen van belang. Voor 2021 is dit toezicht regulier geprogrammeerd, omdat nu geen sprake is van een verbod op verkoop van consumentenvuurwerk bij de jaarwisseling 2021/2022.

[1] Zie art. 2.30 lid 1 Wabo / art. 5.10 Bor

- *Gezamenlijke controles met waterschap Vechtstromen*

Op basis van ons gemeentelijke VTH-beleid 2021 wordt sterk ingezet op samenwerking tussen ketenpartners. Toezichthouders van het waterschap Vechtstromen voeren in 2020 binnen de gemeente Almelo controles uit op indirecte lozingen. Het waterschap treedt op als adviseur van het bevoegde gezag. Als bedrijven ook op de planning voor regulier milieutoezicht staan, dan worden deze controles door de toezichthouders van het waterschap en de omgevingsdienst gezamenlijk uitgevoerd. De omgevingsdienst draagt zorg voor de afstemming met het waterschap.

- *Project gebiedstoezicht industrieterrein*

Het milieutoezicht is doorgaans object gerelateerd, doordat per jaar conform de risicoanalyse een aantal bedrijven wordt gecontroleerd. Het is wenselijk om een goed beeld te hebben van bedrijven die zijn gevestigd op industrieterreinen. Mogelijk hebben niet alle bedrijven melding gedaan of een vergunning aangevraagd.

De coronamaatregelen in 2020 hebben ertoe geleid dat milieutoezicht op locatie (fysiek toezicht in bedrijven) maar gedeeltelijk kon worden uitgevoerd. Vrijgevallen capaciteit is ingezet voor gebiedstoezicht (gevelcontroles) [2]. De grote industrieterreinen in Almelo zijn onderworpen aan gebiedstoezicht. Hieruit bleek dat zich op verschillende locaties bedrijven hebben gevestigd. Voor zover de coronamaatregelen dit toelieten, is gestart met het fysiek bezoeken van deze bedrijven. De resultaten van gebiedstoezicht worden in 2021 verder opgevolgd door het gericht controleren van deze bedrijven. Daarnaast wordt beoordeeld welke kleinere industrieterreinen in aanmerking komen voor het plannen van gebiedstoezicht.

- *Project toezicht buitengebied*

Almelo wil een beter beeld krijgen van (bedrijfs-)activiteiten in het buitengebied. Stoppende agrarische bedrijven leiden tot vrijkomende agrarische bebouwing. Voormalige bedrijfsgebouwen kunnen worden gesloopt, waarbij nieuwe woonfuncties kunnen ontstaan. Ook kan vrijkomende agrarische bebouwing voor andere functies worden ingezet die in strijd kunnen zijn met regelgeving. Zo kan in voormalige bedrijfsgebouwen ruimte worden gevonden voor ondermijnende activiteiten, mogelijk druggerelateerd. Door onaangekondigd toezicht wordt een beeld verkregen het gebruik van (bedrijfs-)gebouwen in het buitengebied.

Het project toezicht buitengebied is vanwege de coronapandemie in 2020 niet uitgevoerd. Bij de tussentijdse aanpassing van het VTH programma 2020 is aangegeven dat dit project wordt verschoven naar 2021.

- *Project verbeteren informatievoorziening*

Een goede informatievoorziening is van wezenlijk belang voor het effectief en efficiënt kunnen samenwerken. In 2020 is door gemeente en omgevingsdienst gestart met het aanbrengen van verbeteringen in de informatievoorziening. Verbeteringen in de kwaliteit van het inrichtingenbestand maken hier onderdeel van uit. Dit project loopt door in 2021.

Advies

- *Project geluid: Actualisatie zonebeheer voor het industrieterrein Bedrijvenpark Twente / Dollegoor*

Het zonebeheer voor het industrieterrein Bedrijvenpark Twente / Dollegoor is niet meer actueel. Sommige bedrijven hebben zich niet gemeld en bij een aantal bedrijven is geen akoestische beoordeling uitgevoerd. Ook zijn er zijn klachten van omwonenden. Door vergelijking van het zonemodel met de werkelijkheid (via de computer en visueel ter plaatse) en dossieronderzoek kan achterstallig onderhoud worden vastgesteld. Op basis hiervan wordt contact gezocht met bedrijven voor het indienen van benodigde meldingen en akoestische onderzoeken. Met deze gegevens wordt het zonemodel geactualiseerd, waardoor geluidsnormering beter kan worden toegepast.

[2] Deze vorm van toezicht is gerelateerd aan geografische gebieden. Het toezicht richt zich op controle van (alle) objecten in een gebied.

3. Programma

3.1. Formatie in relatie tot programmaonderdelen

Ook in 2021 wordt gewerkt op basis van inputfinanciering. Dat betekent dat taken worden uitgevoerd op basis van de formatieve inbreng per deelnemer bij oprichting van de omgevingsdienst. Voor Almelo gaat het om een inbreng van 16,16 fte. De input bepaalt het trekkingsrecht aan uren. Per fte is dit 1440 uur op jaarbasis. Dit programma bevat een werkvoorraad met een totale omvang van 13,13 fte. De formatie is als volgt verdeeld over de verschillende programmaonderdelen:

Geprogrammeerde inzet per programmaonderdeel	Uren	Formatie
Programma vergunningen	4250	2,95
Programma toezicht & handhaving	8656	6,01
Programma advies	5232	3,63
Programma projecten	780	0,54
Totaal	**18918**	**13,13**

Almelo levert een bijdrage van 1,13 fte aan bedrijfsvoeringstaken binnen de ODT. Voor de uitvoering van taken buiten dit programma resteert 1,90 fte.

3.2. Omgang met het inrichtingenbestand

Dit programma is gebaseerd op het inrichtingenbestand (zie tabel hiernaast) van onze gemeente in relatie tot de te verwachten producten (vergunningaanvragen en meldingen), de te controleren inrichtingen en de benodigde capaciteit.

Het inrichtingenbestand wordt beheerd door de OD Twente. Op basis van het inrichtingenbestand wordt met behulp van de risicoanalyse door de omgevingsdienst een overzicht gegenereerd van bedrijven die in 2021 worden bezocht. Dit is het reguliere inrichtinggebonden milieutoezicht. Daarnaast wordt toezicht uitgeoefend op basis van binnengekomen klachten, eigen waarnemingen en projecten. De controleresultaten worden in het inrichtingenbestand vastgelegd.

Ditzelfde geldt voor procedures ten aanzien van vergunningen, meldingen en klachten. Deze gegevens worden door de ODT actueel bijgehouden.

Het is mogelijk dat het inrichtingenbestand niet volledig actueel is overgedragen. De OD Twente en onze gemeente hebben gezamenlijk opdracht om hier verbeteringen in aan te brengen. Met de uitvoering van het project ‘verbeteren informatievoorziening’ wordt hier wederzijds invulling aan gegeven.

Omdat bij de planning van het milieutoezicht gebruik wordt gemaakt van de risicoanalyse, is het programma voor toezicht en handhaving in lijn met de uniforme beleidsdoelen die in Twente zijn vastgesteld.

Inrichtingenbestand Gemeente Almelo			
Klasse	Type	Sector	Aantal
III	Type C IPPC	Algemeen	-
		Afval	-
		Agrarisch	7
		Industrieel	3
	Type C	Algemeen	19
		Afval	2
		Agrarisch	10
		Industrieel	4
II	Type C	Algemeen	10
		Afval	2
		Agrarisch	3
		Industrieel	4
	Type B	Algemeen	375
		Afval	11
		Agrarisch	118
		Industrieel	199
I	Type B	Algemeen	1094
		Afval	2
		Agrarisch	16
		Industrieel	35
	Type A	Algemeen	788
		Afval	1
		Agrarisch	1
		Industrieel	15

3.3. Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTH beleid Twente en de nadere uitwerking. Deze strategie biedt de algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin.

Capaciteit beschikbaar gesteld door gemeente Almelo wordt ingezet op de werkzaamheden zoals deze in onderstaande tabellen zijn beschreven. Hierbij wordt aangesloten bij de vigerende PDC / Twentse Norm. Opgemerkt wordt dat het aantal producten (verwachte vraag) een inschatting betreft die is gebaseerd op de aantallen van voorgaande jaren en bekende ontwikkelingen en trends. Het is op voorhand namelijk niet te bepalen hoeveel en welk type vergunningaanvragen / meldingen worden ingediend, dit is immers vraag gestuurd.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A1.01	Vooroverleg	10	9	90
A1.02	Melding activiteiten (besluit)	110	11	1210
A1.03	Omgevingsvergunning regulier	8	40	320
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid	10	85	850
A1.05	Toets actualisatie vergunningen	10	20	200
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning	8	18	144
A1.07	MER Procedure	0	0	0
A1.08	(Vormvrije) MER beoordeling	3	22	66
A1.09	Maatwerkvoorschriften	6	20	120
A1.10	Bodem melding	122	5	610
A1.11	Bodembeschikking	2	20	40
A1.12	Melding sloop / asbest	200	3	600
	Totaal benodigde capaciteit	**489**		**4250**

In de jaren 2019 en 2020 is een stabiel hoge toestroom van aanvragen voor vergunningsproducten geconstateerd. Daarnaast is een groot deel van (voornamelijk agrarische) vergunningverlening stil komen te liggen als gevolg van de PAS uitspraak in mei 2019. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een relatief hoge werkvoorraad binnen het programma Vergunningen. Afhankelijk van de instroom van aanvragen in 2021 kan extra capaciteit nodig zijn om deze werkvoorraad volledig en tijdig af te ronden. Bij de kwartaalrapportages zal naast de productie, inzichtelijk worden gemaakt hoe de werkvoorraad zich ontwikkelt gedurende het jaar.

3.4. Programma Toezicht & Handhaving

Voor toezicht en handhaving zijn al geruime tijd strategieën in gebruik. Deze zijn opgenomen in het VTH-beleid Twente en de nadere uitwerking. Door toezicht te houden wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Voor de verschillende soorten controles is aangesloten bij de productindeling in de Twentse Norm (PDC). Om vervolgens een goede uitvoering te geven aan handhaving, indien nodig, sluiten we aan bij de Landelijke handhavingstrategie (LHS).

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A2.01	Opleveringscontrole	0	18	0
A2.02	Periodieke controle klasse I en II	411	12	4932
	Periodieke controle klasse III (niet provinciaal)	24	21	504
A2.03	Hercontrole klasse I en II	90	6	540
	Hercontrole klasse III (niet-provinciaal)	12	10	120
A2.04	Aspectcontrole	20	10	200
A2.05	Administratieve controle	0	4	0
A2.06	Administratieve audit	0	14	0
A2.07	Vrije veld toezicht / gevelcontrole(s)	4	nacalculatie	0
A2.08	Klacht / melding	100	9	900
	Ongewoon voorval	2	5	10
A2.09	Bodem toezicht	130	5	650
A2.10	Toezicht sloop / asbest	100	5	500
		893		**8356**
A3.02	Handhavingsverzoek	2	18	36
A3.03	Handhavingstraject	8	30	240
A3.03	(BOA) Strafrechtelijke handhaving	1	24	24
	Totaal benodigde capaciteit	**11**		**300**

De opstart van de Omgevingsdienst Twente in 2019 en de COVID maatregelen in 2020 (tweede jaar), hebben geleid tot een andere uitvoering dan destijds is geraamd. Wel zijn in deze jaren de meest risicovolle bedrijven bezocht (risico gestuurd toezicht), waardoor het risico beheersbaar is gebleven. Ook in 2021 is in verband met de COVID maatregelen, flexibiliteit in het Uitvoeringsprogramma een uitgangspunt. In de periodieke afstemmingsmomenten met de individuele partners zal dit gemonitord en besproken worden.

3.5. Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook adviesproducten. Deze producten zijn in onderstaande tabel opgenomen. Voor een aantal producten wordt aangesloten bij de PDC. Daarnaast zijn er producten uit het facultatieve takenpakket die op offertebasis, nacalculatie of andere wijze worden verrekend. Hierover worden in 2021 afspraken gemaakt tussen gemeente en ODT.

Code	Product	Aantal	Kental (uren)	Totaal (uren)
A4.01	Voorlopige voorziening	0	36	0
A4.02	Bezwaar	2	32	64
A4.03	Beroep	1	40	40
A4.04	Advies bij juridische procedures	20	nacalculatie	0
A4.05	Advies bodem	92	8	736
	Specialistisch bodemadvies		opgave	1280
A4.06	Advies externe veiligheid	45	10	450
	Specialistisch advies externe veiligheid		nacalculatie	50
A4.07	Advies milieuzonering		opgave	60
A4.08	Advies geluid		opgave	1100
A4.09	Advies luchtkwaliteit (lucht en geur)		opgave	200
A4.10	Milieuadvies ruimtelijke ordening		nacalculatie	0
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu		nacalculatie	100
A4.12	Advies algemeen	0	4	0
A4.13	Informatieverstrekking algemeen	0	2	0
	Korte vragen opdrachtgever	0	2	0
	Wet Natuurbescherming (flora- en fauna)		nacalculatie	432
	Informatieverstrekking bodem en gegevensbeheer		nacalculatie	720
	Totaal benodigde capaciteit	160		5232

3.6. Externe partners

Bij de beoordeling van de verschillende producten wordt samengewerkt met externe partners zoals de Veiligheidsregio Twente (Brandweer Twente), Waterschap Vechtstromen, Waterschap Drents Overijsselse Delta en voor een gering deel Waterschap Rijn en IJssel. Deze samenwerking is gebaseerd op wettelijke taken en wenselijke taken. De “wenselijke taken” worden vastgelegd in werkafspraken tussen de OD Twente/bevoegde gezagen en de waterschappen/Veiligheidsregio Twente (Brandweer Twente). Hiervan wordt het bevoegd gezag in kennis gesteld. Dit geldt eveneens voor afspraken en/of prioriteiten in het kader van toezicht en handhaving en het (gezamenlijk) uitvoeren van projecten.

Intentieovereenkomst waterschappen
De omgevingsdiensten en de noordoostelijke waterschappen hebben de wens uitgesproken tot het verbeteren van onderlinge samenwerking, het versterken van kennisuitwisseling en het door ontwikkelen van de gezamenlijke uitvoering. In september 2020 is een *‘intentieovereenkomst tot samenwerking tussen omgevingsdiensten en waterschappen op VTH-taken’* opgesteld, die op moment van schrijven nog moet worden ondertekend. De intentieovereenkomst bevat geen uitgewerkte opdrachtomschrijving, maar benoemt diverse onderwerpen waar in de toekomst op kan worden samengewerkt. Voor 2021 zijn de volgende speerpunten benoemd:

- Erfafspoeling (agrarische wasplaatsen)
- Aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Afstemmen handhavingsstrategie als voorbereiding op Omgevingswet

De uren voor deze werkzaamheden worden binnen het reguliere werk ondergebracht, waardoor geen extra uren geraamd hoeven te worden. De aantallen controles moeten gezamenlijk met het waterschap nog verder worden uitgewerkt.

4. Projecten

In dit hoofdstuk wordt een overzicht verschaft van lopende projecten en de projecten die in het komende jaar worden opgestart.

4.1. Landelijke Projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Capaciteit
Omgevingswet	Lopend	Op orde brengen van eigen processen. Afspraken maken met bevoegde gezagen over gezamenlijke producten.	Toegekend bij jaarrekening 2019.

4.2. Regionale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Capaciteit
Energie en Duurzaamheid	Verder in 2021	OD Twente voert projectleiding en zorgt voor de uitvoering.	Opgenomen in separaat projectplan.
Luchtwassers	Verder in 2021	OD Twente voert projectleiding en levert capaciteit voor de uitvoering.	Binnen reguliere uren programma T&H
Stoppersregeling	Verder in 2021	OD Twente voert projectleiding en levert capaciteit voor de uitvoering. Uitvoering wordt verrekend met overige controles.	Binnen reguliere uren programma's T&H en Advies
Saneringsregeling	Start in 2021	Projectplan is nog op te stellen, inclusief rolverdeling.	Uitvoering binnen reguliere uren T&H en Advies
Herijking Big Eight	Verder in 2021	De VTH beleidscyclus wordt op onderdelen herzien. Deelprojecten zijn risicoanalyse, omgevingsanalyse, VTH beleid en monitoring. Naast de ODT leveren ook de bevoegd gezagen inzet.	Binnen reguliere uren ODT
Bodemenergie	Start in 2021	Projectleiding en uitvoering door OD Twente.	Prioriteren binnen reguliere uren toezicht / extra middelen vrijmaken
Ketentoezicht	Jaarlijks	Projectleiding en uitvoering door OD Twente.	Binnen reguliere uren programma T&H

4.3. Lokale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Capaciteit
Toezicht buitengebied	Start in 2021	Onaangekondigd toezicht op (bedrijfs-)activiteiten.	240 uur
Verbeteren informatievoorziening	Loopt door in 2021	Samen met gemeente Almelo werken aan verbeteren van de informatievoorziening.	240 uur
Actualisatie zonebeheer industrieterrein Bedrijvenpark Twente / Dollegoor	Loopt door in 2021	Actualisatie door geluidsadviseurs.	300 uur
Bruidsschat	Loopt door in 2021	Analyse regelgeving voor verwerking in het omgevingsplan	0 uur verrekening uren 2020

5. Afwijkingen en risico's

De gezamenlijke basis voor de opzet van dit programma wordt gevormd door het uniforme VTH beleid Twente, de vigerende risicoanalyse voor Twente (inclusief frequentietabel) en de productindeling van de Twentse norm (inclusief PDC). Vanwege de autonomie van bestuursorganen bij uitvoering van VTH-taken, is het tot op zekere hoogte mogelijk om van deze gezamenlijke basis gemotiveerd af te wijken. VTH-taken kunnen lokaal intensiever of juist minder intensief worden uitgevoerd. In dat geval worden er in het programma bestuurlijk prioriteiten gesteld. Bij een lager niveau van uitvoering worden de consequenties en risico's van de keuze duidelijk gemotiveerd.

De rode draad in ons VTH-beleid is dat de inschatting van risico's voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die wij stellen bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag. Omdat capaciteit beperkt beschikbaar is, kunnen we niet op alles inzetten en geven we prioriteit aan de thema's en gevallen waarin de risico's van niet naleving (kans maal effect) het grootst zijn. Dit betekent dat niet alles getoetst en/of gecontroleerd wordt. Incidenten kunnen zich voordoen, mogelijk juist ook op de terreinen en onderdelen die minder prioriteit hebben gekregen.

Verminderd toezicht: Geen regulier milieutoezicht bij bedrijven in de lichtste milieuklasse (klasse I, type A)
Het milieutoezicht wordt conform de vastgestelde risicoanalyse uitgevoerd, met uitzondering van de lichtste milieuklasse. Dit zijn de klasse I, type A bedrijven. Bij deze categorie bedrijven hebben de bedrijfsactiviteiten weinig invloed op het milieu. Voorbeelden van deze bedrijven zijn kantoren, banken en peuterspeelzalen. De bedrijven zijn niet meldings- of vergunningplichtig, maar moeten zich wel aan regels houden. Vanwege het ontbreken van de meldings- of vergunningplicht is er ook geen actueel overzicht van deze klasse. Het milieubelang van deze categorie bedrijven is gering. Daarom wordt afgeweken van de risicoanalyse. Een groot aantal Twentse gemeenten oefent vanwege de beperkte milieurisico's geen reguliere controles meer uit in deze klasse. In lijn met andere Twentse gemeenten worden in 2021 geen reguliere milieucontroles in deze categorie uitgevoerd. Wel wordt opgetreden naar aanleiding van klachten of verzoeken om handhaving. Geen regulier toezicht in de lichtste milieuklasse heeft tot gevolg dat er 101 controles minder worden uitgevoerd in 2021. De formatieve inzet wordt met 0,84 fte verminderd. Vanwege de relatief geringe invloed op het milieu is besloten om op dit onderdeel af te wijken van de risicoanalyse.

Versterkt toezicht: Jaarlijks toezicht bij vuurwerkverkooppunten
Op basis van de risicoanalyse worden de vuurwerkopslagen en –verkooppunten periodiek gecontroleerd. De lage toezichtfrequentie uit de risicoanalyse sluit naar ons oordeel niet aan bij de risico's omtrent opslag en verkoop van vuurwerk. In afwijking van de risicoanalyse wordt besloten om jaarlijks toezicht te houden bij de verkooppunten van vuurwerk. Regulier toezicht bij bestaande vuurwerkverkooppunten betekent een extra inzet van 70 uur (0,05 fte). Deze inzet is meegenomen in het reguliere controleprogramma.

Gevolgen maatregelen ter voorkoming van verspreiding coronavirus voor VTH-uitvoering
Het risico bestaat dat de VTH-uitvoering in 2021 wordt belemmerd door maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus. OD Twente en gemeente Almelo staan in nauw contact om eventuele gevolgen te bespreken. Als uitvoering niet conform programma mogelijk is, worden afspraken gemaakt over gewijzigde uitvoering. Uitgangspunt is dat de meest risicovolle bedrijven prioriteit hebben bij de taakuitvoering. Wijzigingen in de uitvoering kunnen leiden tot aanpassing van het uitvoeringsprogramma.

6. Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de elementen waar de OD Twente, als uitvoeringsorganisatie met bedrijfsvoering, volgens de wettelijke verplichting (het Bor) aan moet voldoen ten aanzien van organisatie, middelen en de informatievoorziening. De uitvoeringsorganisatie dient zodanig te zijn ingericht dat er een goede uitvoering van het VTH beleid, inclusief de nadere uitwerking en programma gewaarborgd is. Per element is aangegeven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Elementen	Waar beschreven	Ontwikkelingen 2021
Rollen en deskundigheid ✓ Beschrijving werkprocessen en procedures ✓ Vastleggen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van interne functies ✓ Inzichtelijk maken of medewerkers voldoen aan de KC en werken conform werkprocessen en procedures ✓ vastleggen personeelsformatie	- Kwaliteitshandboek ODT - Inzetbaarheidsmonitor ODT	Werkprocessen worden verder beschreven en aangepast naar de komst van de Omgevingswet. Inzetbaarheidsmonitor verder gevuld en gebruikt om aan de KC 2.2. te voldoen.
Mandaat ✓ Mandaatregeling	- Mandaatbesluiten	Mandaat wordt aangepast voor de Omgevingswet.
Functiescheiding ✓ Inzichtelijk maken hoe dit is geregeld	- Kwaliteitsplan ODT - Teamplannen - Inzetbaarheidsmonitor ODT	-
Roulatiesysteem ✓ Inzichtelijk maken hoe dit is geborgd	- Kwaliteitsplan ODT - Teamplannen	-
Bereikbaarheids- en beschikbaarheidsregeling ✓ Inzichtelijk maken hoe dit is geborgd	- Kwaliteitshandboek ODT	De OD Twente is 24/7 bereikbaar. Er is een piketdienst voor klachten en calamiteiten bereikbaar via een centraal telefoonnummer.
Monitoring en registratie ✓ Monitoring van het bereiken van gestelde doelen, ✓ Registratie van gegevens in kader van uitvoering van VTH taken en ✓ Monitoring totaal aantal producten en gerealiseerde uren (lees: de uitvoeringsprogramma's).	- Beleidscyclus ODT	Verdere verfijning rapportages in het Jaarverslag en de kwartaalrapportages.
Evaluatie en periodieke rapportage ✓ Rapporteren over het bereiken van de gestelde doelen ✓ Uitvoering van voorgenomen activiteiten in relatie met prioriteitstelling ✓ Uitvoering van afspraken met bestuursorganen onderling en het OM ✓ Evalueren om lerend effect inzichtelijk te krijgen en beleid/programma eventueel bij te stellen	- Beleidscyclus ODT	Drie maal per jaar worden de bevoegd gezagen geïnformeerd over genoemde punten.
Inzichtelijk maken beschikbare financiële - en personele middelen, inclusief wijze van berekening	- Onderdeel van uitvoeringsprogramma	Wordt uitgevoerd binnen P&C cyclus.
ICT/VTH systeem	-	Aansluiting op DSO.
Archief ✓ Afspraken t.a.v. stroom van documenten en informatie t.b.v. archivering	- Archiefverordening OD Twente - Besluit Informatiebeheer OD Twente	Het project Archivering is opgestart met een aantal partners om te beoordelen of archief volledig bij de ODT kan komen te liggen. Verdere uitwerking in 2021.
Inspectieview Milieu ✓ Zorgdragen voor verplichte aansluiting	- Aansluiting	-